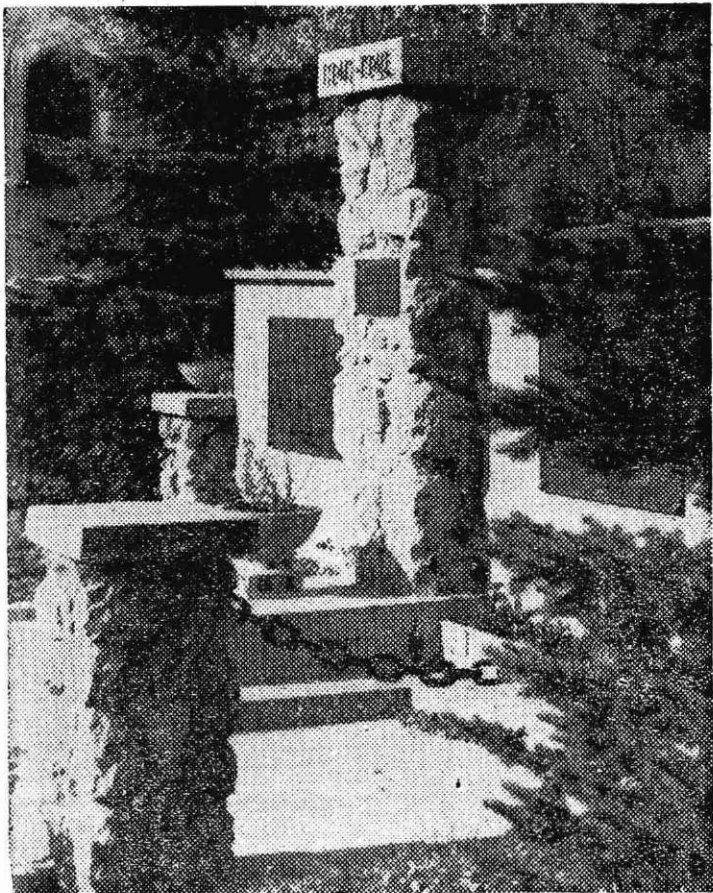

Jesenice, 27. oktobra 1972

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništva 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

*Kako bi dihal rad, poslušal, gledal,
sedel med vami, ktero vmes povedal —
pa me tišči steptan nad mano grob;
da s čelom butam ob ta nizki strop.*

(O. Župančič: Fragment — I. kitica)

Človeški dejavnik proizvodnje dobiva na pomenu

V današnji številki objavljamo že peti prispevek o ugotovitvah in zaključkih, ki so jih zabeležili strokovni sodelavci raziskovalnega centra za samoupravljanje pri republiškem svetu Zveze sindikatov Slovenije na osnovi obsežne ankete izvedene v naši železarni o vlogi delovnih skupin. Uvodnemu sestavku v 39. številki Železarja, sta v 40. in 41. številki sledila sestavka sodelavca omenjenega centra Saša Mickija, v 42. in današnji številki pa svoj prispevek objavlja sodelavec centra Pavel Vindišar. Kdor je tekoče spremljal te zapise pa tudi tisti, ki bodo zaradi zanimivosti sedaj segli po njih, kajti ob razpravah o uresničevanju ustavnih dopolnil so še kako aktualni, so in bodo ugotovili izredno pomembnost delovnih skupin pri nadaljnjem vsebinskem poglobljanju samoupravljanja v Železarni, krepitvi pripadnosti kolektivu, oblikovanju medsebojnih odnosov itd. S tem namenom so sodelavci centra tudi pripravili nekaj sestavkov za naše glasilo iz obsežne analize oziroma študije o delovanju in vlogi naših delovnih skupin.

Zadovoljstvo z delom, povezanost delavcev s tovarno, istovetnost njihovih ciljev s cilji tovarne, zavestno vlaganje delovnih naporov v razvoj tovarne in v uresničevanje proizvodnih načrtov so psihološke prvine, h katerim teži vsako podjetje, ki se hoče danes uvrščati med uspešne. Tako imenovani človeški

faktor proizvodnje pridobiva v modernih gospodarskih organizacijah na pomenu, uveljavljajo ga z vsemi dostopnimi sredstvi in s svojo globalno politiko.

Takšne zamisli o sodobni organizaciji dela, v kateri medčloveški odnosi in človek sploh postajajo enakovredni (nadalj. na 2. str.)

Naši proizvodi na razstavi v Moskvi

Med 60 podjetji, ki so od 21. junija do 10. julija letos sodelovali v Moskvi na največji razstavi blaga za široko potrošnjo kar jih je doslej Jugoslavija sploh organizirala v zamejstvu, je bila zastopana tudi naša železarna.

Železarno je k sodelovanju povabilo naše zastopstvo v Moskvi — Jugobiro, ki združuje vse večje zastopnike jugoslovanske zunanje trgovine. Vabilo najbrž ni bilo slučajno, saj smo v zadnjih letih iz Železarne izvažali v SSSR večje količine vlečnega jekla, toplo valjanega jekla in elektrod Emona. Na razstavi v Moskvi pa smo se predstavili z železarskimi proizvodi za široko potrošnjo — razne žice, elektrode, žeblice.

Razstava potrošnega blaga v Moskvi sovпада v obdobje jačanja ekonomskih odnosov med SFRJ in SSSR. V trgovinski izmenjavi med obema državama zavzemajo ravno proizvodi za široko potrošnjo pomembno mesto. V ilustracijo navajamo, da mora po osnovnem in dopolnilnem dolgoročnem trgovinskem sporazumu med SFRJ in SSSR v tekočem petletnem obdobju blagovna zamenjava doseči obseg 3,5 do 3,7 milijard dolarjev. V tem obsegu je jugoslovanski izvoz raznega blaga za široko potrošnjo predviden v vrednosti okrog 620 milijonov dolarjev. Samo v letu 1972 bo iz Jugoslavije izvoženo v SSSR za okrog 135 milijonov dolarjev blaga za široko potrošnjo. Pri tem velja poudariti, da je jugoslovanski izvoz blaga za široko potrošnjo glede na strukturo še razmeroma zelo ozek. Izvozne artikule v glavnem predstavljajo: tekstilni proizvodi, obutev, usnjena galanterija, pohištvo, pijača in tobak. Od strojev in naprav za gospodinjstvo se doslej izvažajo edino električni in plinski štedilniki.

Pri upoštevanju možnosti in potreb sovjetskega trga, bi bil jugoslovanski izvoz blaga za široko potrošnjo lahko po strukturi in obsegu mnogo večji. Iz teh razlogov je razstava v Moskvi imela za cilj sovjetskim poslovnim krogom in neposrednim potrošnikom pokazati možnosti jugoslovanske industrije in jih spoznati z najnovejšimi dosežki v proizvodnji različnega blaga za široko potrošnjo.

Razstavo je v 20 dneh obiskalo poleg 250.000 obiskovalcev še okrog 30.000 poslovnih ljudi in številni sovjetski po-

litični in gospodarski funkcionarji.

Za svojo udeležbo na moskovski specializirani razstavi je naša železarna prejela posebno diplomu Zvezne gospodarske zbornice iz Moskve — SSSR.

V Železarni začetek pravega samoupravljanja

V zadnji številki Železarja smo objavili prvi del gradiva iz skupne konference političnih organizacij Železarne, ki je bila 13. oktobra. Danes objavljamo še ostale razprave govornikov ali v celoti ali v povzetkih. Stališča ter sklepe, ki jih bo na osnovi konferenčnega gradiva izoblikoval sekretariat tovarniške konference ZKS Železarne, bomo objavili v prihodnji številki.

V javni razpravi trije dokumenti

Vodjem delovnih skupin, obratovodstvom, vodstvom delovnih enot in vodstvom družbenopolitičnih organizacij ter vsem članom delovne skupnosti

V današnji številki v posebni prilogi objavljamo osnutek pravilnika o poslovni tajnosti v združenem podjetju Slovenske železarne in osnutek pravilnika o informiranju v združenem podjetju Slovenske železarne. Ker sta pravilnika grajena tako za potrebe posameznih železarn — Ravne, Štore, Jesenice — kakor za združeno podjetje Slovenske železarne, bosta v javni razpravi v delovnih kolektivih do 28. novembra, to je en mesec po objavi. Posamezniki naj svoje pripombe na osnutek obeh pravilnikov sporočijo Iztočku Federlu na kadrovskem sektorju, delovne skupine pa naj svoje pripombe vpišejo v zapisnik o sestanku delovne skupine.

Te dni je bilo odposlano obratovodstvom in vodstvom delovnih enot devetmesečno poslovno poročilo Železarne z namenom, da bi o njem javno spregovorili na sestankih delovnih skupin in v drugih samoupravnih in družbenopolitičnih organih in organizacijah. Poleg kritične presoje devetmesečnega poslovanja Železarne, je o njem potrebno zavzeto in konstruktivno spregovoriti tudi zato, ker bodo ravno naši devetmesečni dosežki služili kot osnova za oblikovanje družbenega plana za leto 1973. Devetmesečno poslovno poročilo bo v javni razpravi do 10. novembra, ker je takoj za tem na programu seja delavskega sveta Železarne, na kateri bodo člani obravnavali to poročilo. Razprava bo lahko uspešna, prodorna in konkretna, če bodo pred tem svoje mnenje in pripombe prek samoupravnih oblik izrekli vsi člani delovne skupnosti.

V ponedeljek, 20. novembra, se bo naša delovna skupnost na referendumu izrekla za ali proti združitvi skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov. Da bodo člani delovne skupnosti Železarne in drugi zavarovanci seznanjeni z družbenim, političnim in ekonomskim smotrom združevanja obeh skupnosti, v današnji številki objavljamo daljše tolmačenje Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj. Tudi o njem naj pred referendumom spregovorijo člani kolektiva na sestankih delovnih skupin in v drugih samoupravnih in političnih skupnostih.

V teh dneh tako v Železarni kakor tudi v terenskih organizacijah člani Zveze komunistov Jugoslavije obravnavajo pismo predsednika ZKJ in izvršnega biroja predsedstva ZKJ tovariša Tita o nekaterih bistvenih vprašanjih izvajanja politike ZKJ, da bi povečali svojo enotnost, akcijsko sposobnost in učinkovitost. Sodeč po razpravah v posameznih organizacijah, ki jih pa v nobenem primeru ni mogoče posplošiti, so pismo vzeli kot mnoge partijske dokumente doslej dokaj formalistično. Čeprav je več kakor polovica pisma namenjena vprašanjem utrjevanja Zveze komunistov, njene enotnosti, akcijske sposobnosti in učinkovitosti ter usposabljanju komunistov za konkretno idejno politično borbo, so ta vprašanja obšli ali jih samo deklarativno ponavljali, vključevali drobne nebitne stvari, precej pa se zadrževali na dovolj pavšalnem ugotavljanju neupravičenega bogatenja, neustreznosti nekaterih sistemskih rešitev in posameznih zakonov. Nema lokrat je bilo tudi poudarjeno naj najprej »zgoraj« naredijo red, so pa tudi primeri ko so je organizacija razšla brez kakršnihkoli sklepov ali zaključkov. Seveda pa je mnogo več primerov, kjer so se nalog oziroma problemov, ki jih načena pismo lotili zelo zavzeto, preudarno in konkretno. Najbrž je odveč poudarjati, da je le na tak način mogoče uresničiti naloge, ki stojijo pred komunisti in na katere zelo konkretno opozarja pismo predsednika Tita.

Aktivnost komunistov in organizacij ZK se ocenjuje po dejanskem političnem in družbenem obnašanje ter uspešnosti akcij

Resnica je, da so se komunisti povsod tam, kjer so se intenzivno lotili uresničevanja ustavnih dopolnil in stabilizacije gospodarstva, dovolj konkretno lotili tudi obravnavanja pisma, oziroma nalog, ki so zelo konkretno in jasno označene v pismu. Vendar pa kljub temu ne smemo prezreti dejstva, da mora celotna Zveza komunistov narediti neke vrste preporo, to je postati mora organizacija revolucionarne akcije, sposobna svoja stališča in politiko učinkovito uresničevati. To pa velja za vse nivoje in vse organizacije. Nesmiselno je zato iskati vzroke izven sebe, čeprav je nanje potrebno opozarjati, če pa so v sleherni organizaciji prisotni problemi, ki jih omenja pismo. Vedeti moramo, da bo Zveza komunistov uspešno uresničevala svoje naloge le, če bo delovala na osnovi konkretnega programa, ob rednem kritičnem ocenjevanju svojega dela in ob odločno večji aktivnosti v pogledu idejno političnega usposabljanja svojih članov. V takem konkretnem

delovanju se bo lahko presojalo resnično politično in družbeno obnašanje komunistov in njihova doslednost pri uresničevanju stališč in sklepov ZK v praksi. Pri tem pa nam mora biti jasno, da je uspešnost uresničevanja nalog in programa Zveze komunistov oziroma uresničevanja kurza IX. kongresa ZKJ odvisna od konkretnega delovanja in aktivnosti komunistov v vseh sferah družbenega življenja. Ravno v tem smislu pa so posamezne organizacije pri obravnavi svojih nalog preozke.

Ozkost organizacij ZK pa je v največji meri pogojena s premajhno idejnopolitično usposobljenostjo komunistov za naloge, ki v tem trenutku stojijo pred komunisti. Dejstvo je namreč, da vseh nalog in problemov navedenih v pismu predsednika Tita ne bo mogoče uspešno uresničevati brez močnih sindikatov — organizacij, ki najbolj masovno vključujejo delavski razred, brez dobro organizirane Zveze mladine, brez delovanja najbolj množične tribune SZDL in brez aktivnih drugih družbenih organizacij. Ravno na teh področjih, poleg samoupravnih organov pa so najpomembnejša torišča za konkretno akcijo komunistov. Odstranjevanje vseh slabosti, ki spremljajo naš družbenopolitični razvoj, bodo komunisti najbolj učinkovito uresničevali v aktivni prisotnosti med delavskim razredom in delovnim ljudmi.

Ob konkretnem zadolževanju komunistov za določene naloge, ki jih ZK smatra za najbolj aktualne, pa čeprav posameznim članom »niso na roko« kakor pravimo, bomo kmalu odkrili tudi politične, politične intrigrarje in ljudi z birokratsko mentaliteto, potrošniško in malomeščansko miselnostjo. Samo v delu in konkretnih sklepih in zadolžitvah, ob kritičnem preverjanju in ocenjevanju izvajanja nalog in sklepov se bo ZKJ krepila in dobila svoj nekdanji ugled med delavskim razredom. Le-ta je z navdušenjem sprejel pismo predsednika Tita z določeno skepto — če znova ne bo ostalo samo pri besedah. Pri uresničevanju svojih nalog ima ZK nedvomno za seboj veliko večino delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, ki jim je pri srcu nadaljni razvoj samoupravljanja in in krepitev socialističnih družbenih odnosov v Sloveniji in Jugoslaviji.

Kljub določenim slabostmi, ki so prisotne v ZK in v našem družbenem razvoju, pa kljub temu obstoja čvrsto jamstvo, da bo ZK sposobna uspešno uresničiti naloge, ki stojijo pred njo. Najbrž ni potrebno segati preveč daleč v zgodovino, ker nam konkretno povojni razvoj dokazuje odločilno in avantgardno vlogo ZK v vsem našem družbenopolitičnem razvoju. Ta prisotnost ZK pri vsem povojnem razvoju naše železarne je več kot očitna — od obnove, do prvih zanetkov delavskega samoupravljanja in zgledno uresničene 15. ustavnega dopolnila ter izredne zavzetosti za preudarno uresničitev zadnjih ustavnih dopolnil ter ob številnih drugih ekonomskih, organizacijskih in drugih vprašanjih. Priznati pa moramo, da če ne bi bilo prisotne birokratske, tehnokratske in malomeščanske miselnosti ter razno raznih drugih idejnih odstopanj, politikanstva in partijske nediscipline, da bi bili ti rezultati še uspešnejši. Če želimo in to hočemo in moramo, potem moramo ravno takim pojavom in nedisciplini ter nedelavnosti v vrstah ZK napovedati odločen boj. V Železarni imamo čvrsto partijsko jedro, ki ga bomo lahko še nadalje krepili in razširjali samo v boju proti vsem negativnim pojavom, ki slabijo večjo akcijsko sposobnost in učinkovitost Zveze komunistov in njeno enotnost. To pa je največje jamstvo, da bomo uspešno uresničevali tako v Železarni, kakor na vseh področjih naše prisotnosti naloge, ki jih pred komuniste postavlja predsednik Zveze komunistov Jugoslavije tovariš Tito.

omembe vredna potreba, tudi ne v sklopu nematerialnih povračil. Razumljivo je, da so anketiranci med ponudnim izborom povračil za svoje delovne prispevke večinoma izbrali tudi osebni dohodek. Ker zaposleni razen osebnega dohodka nimajo, vsaj praviloma, drugih dohodkov, so od njih življenjsko odvisni. Študije kažejo, tako tudi naša, da ne velja teorija, po kateri je edina delovna spodbuda človeka njegov ekonomski koncept, tj. da človek ni zainteresiran za nič drugega, kot za pridobivanje denarja. Osebni dohodek je pomembna spodbuda, vendar njemu zelo blizu so tudi nekatere psihične spodbude. Te zadnje, sem prištevamo dobro počutje v tovarni, upravljanje oziroma odločanje, dobivanje pohval ali nagrad, vključenost v življenje in delo kolektiva ipd. naj bi razvijale zlasti delovne skupine, kjer so za to najugodnejše možnosti. Posledice takšnih spoznanj je vsakakor treba načrtovati v socialnih in ekonomskih programih tovarne.

KAKO POMEMBNO JE DELO V PRIMERJAVI Z DELOM DRUGIH

Presenetljivo je, da večina zaposlenih meni, da njihovo delo ni posebno, v primerjavi z delom drugih, pomembno. Drugače povedano, ljudje so se ocenjevali dokaj skromno. Vsi anketiranci skupaj so v poprečju dali oceno svojega delovanega prispevka, v vrednosti 3,49, kar pomeni, da njihove ocene padajo med odgovore: moje delo je »še kar pomembno« in odgovor »moje delo je le malo pomembno«. So pa tudi znotraj istega obrata različne delovne skupine različno ovrednotile svoje delo.

Podatki kažejo, da mnenje o pomembnosti delovnih nalog posameznika ne izhaja samo od njegovih primerjanj, gledanj in pobud, ampak da ima na takšno vrednotenje pomemben vpliv skupinsko vzdušje, skupinsko prepričevanje, da je njihovo delo vrednoteno boljše ali slabše v primerjavi z delom drugih skupin v svojem obratu, pa tudi izven njega. Na takšno skupinsko ocenjevanje vplivajo številni dejavniki. Naj naštejemo nekatere: višina osebnih dohodkov v primerjavi z drugimi, mnenja predpostavljanih, doseženi delovni uspehi ali neuspehi, narava dela, graje in priznanja ipd.

Primereno, dejanskemu stanju ustrezno vrednotenje dela je gotovo zelo pomembno za psihosocialno vzdušje v obratih, pa tudi med njimi. Pogledati bi bilo treba, ali gre v nekaterih delovnih skupinah res samo za (tudi pretirano) skromnost pri ocenjevanju pomembnosti svojega dela, ali pa je to prepričanje odraz drugih, nezaželenih vplivov, npr. zapostavljanj, ki vodijo do pojavov, kot so malodušje, manjša učinkovitost, neprilagojenost in tudi posamečni ali skupinski konflikti.

Pavel Vindišar

Človeški dejavnik proizvodnje dobiva na pomenu

(Nadaljevanje s 1. strani)

dejavnik tehničnim in tehnološkim dejavnikom, so nas vodile k ugotavljanju nekaterih tovrstnih odnosov v Železarni.

VKLJUČENOST V TOVARNO

Stopnja vključenosti in identifikacije delavcev s tovarno, ugotavljali smo jo z večimi med seboj dopolnjujočimi se anketnimi vprašanji, je v Železarni:

	delavcev
— zelo močna pri	7,85 %
— močna pri	27,77 %
— srednja pri	27,44 %
— šibka pri	29,06 %
— zelo šibka pri	7,15 %

Zgornja tabela je sestavljena iz odgovorov na vprašanja, s katerimi smo spoznavali obseg potencialne fluktuacije, mnenja delavcev o (ne)zaposlenosti svojih otrok v Železarni in iz podatkov, s katerimi smo ugotavljali obseg zadovoljstva z delom in zadovoljstva s tovarno na sploh. Iz zbranih podatkov sledi, da na stopnjo tako imenovane identifikacije s tovarno vpliva zlasti starost delavca, vrsta delovnega mesta in tudi višina osebnega dohodka. Pri tem so starejši delavci, delavci na vodilnih delovnih mestih (in s tem praviloma bolj nagajeni) izrazili večjo pripadnost to-

varni kot druge skupine delavcev. Npr. izmed delavcev z nižjimi osebnimi dohodki jih je zelo močno ali močno navezanih na tovarno 32 %, med tistimi z najvišjimi dohodki pa 55 %. Podobna razmerja veljajo tudi za ostali dve najbolj se razlikujoči skupini delavcev, mlajši — starejši, vodilni — nevodilni.

IZVORI ZADOVOLJSTVA

Poskusimo odgovoriti še na vprašanje, kakšna materialna in druga zadovoljstva dobivajo delavci v Železarni. Ta zadovoljstva, izrazili so jih anketirani delavci, bomo navedli po pogostosti pojavljanja:

Mesto	Vrsta zadovoljstva	
		% delavcev
1	dobivanje plače	78,79
2	dobro počutje med sodelavci	56,08
3	doseganje strokovnih uspehov	22,38
4	sodelovanje pri prireditvah	17,65
5	soodločanje	13,88
6	dobivanje denarnih nagrad	11,94
7	dobivanje pohval	6,56

Osebni dohodek in dobro počutje v ožjem delovnem kolektivu sta izrazito izstopajoča motiva, spodbudi zaposlitve v Železarni. Z delom zadovoljujejo potemtakem predvsem dve vrsti potrebe: tipično ekonomske potrebe in potrebe po stikih z drugimi ljudmi, predvsem sodelavci, — torej tipično psihične potrebe. Soodločanje (samoupravljanje) še ni postalo

P zdra

Skupščina Kranjskega rovanju 10. in 11. o izena kmetov zavarov

Ko s nju sku zavarov tov, m boj nel čilna in vso Slo renjsko zavarov zgodovi glede kot gle publike prevlad izključ predsta sile za že v st še dob bil v č ne bo našim ne sam ne san stojem uspeše je tud z dela ženci l enotah na om in zma izvedb

Nič kmeto mo, d kmetij listične la raz je bi V čas ko za vrata glede voza naših se tak račun in na baze, kmečk izvoz škega šče na voja i predv meri i trifich to pa napor stva, l ji kot indus v teh zaradi elektr sile r dveh di teg nja l tako še bo bil re slaba dualn mo š pravlj kmet sko i tržni alnim

Pred referendumom o združitvi skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov

Skupščina Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Kranj in skupščina Skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Kranj sta na podlagi določil zakona o zdravstvenem zavarovanju in zakona o referendumu in statutih obeh skupnosti 10. in 16. oktobra 1972 sprejeli sklep, da se razpiše referendum o izenačitvi pravic iz zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov o združitvi obeh skupnosti v Skupnost zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov Kranj.

Ko govorimo o združevanju skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov, moramo imeti pred seboj nekaj dejstev, ki so značilna in pomembna bodisi za vso Slovenijo, bodisi za Gorenjsko. Na združitev obeh zavarovanj je treba gledati iz zgodovinskega vidika tako glede na razvoj Gorenjske kot glede na razvoj naše republike. Pred pol stoletja je prevladoval na Gorenjskem izključno kmečki življenjski slog, ki je predstavljal zaledje delovne sile za nastajajočo industrijo že v stari Jugoslaviji. Vsi se še dobro spominjamo, da je bil v času narodnoosvobodilne borbe kmet tisti, ki je našim osvobodilnim enotam ne samo materialno pomagal, ne samo, da je s svojim obstojem omogočil nastanek in uspešen razvoj NOB, temveč je tudi sam aktivno, skupaj z delavci in ostalimi udeleženci NOB sodeloval v naših enotah in tako na oba načina omogočil uspešno vodenje in zmagoviti konec NOB ter izvedbo revolucije.

Nič manjša ni bila vloga kmetov po osvoboditvi. Vemo, da takrat nismo imeli kmetijskih posestev v socialističnem sektorju, niti ni bila razvita industrija. Vse to je bilo šele v razvoju. V časih, ko sta nam tako zahod kakor vzhod zaprla vrata pomoči, smo bili tako glede prehrane kot glede izvoza odvisni predvsem od naših kmetov. Dejansko smo se takrat izrekli iz težav na račun kmetijske proizvodnje in na račun naše surovinske baze, ki je bila deloma spet kmečka, to se pravi posek in izvoz lesa, deloma pa rudarskega značaja. Osnovno težišče našega ekonomskega razvoja po osvoboditvi je bilo predvsem v največji možni meri industrializirati in elektrificirati našo državo. Vse to pa je zahtevalo izredne napore tistega dela prebivalstva, ki je že delal v industriji kot tistega, ki je bil izven industrije. Jasno je, da smo v teh ekonomskih težavah in zaradi industrializacije in elektrifikacije usmerili vse sile predvsem v razvoj teh dveh ključnih področij. Zaradi tega je prišlo do zaostajanja kmetijske proizvodnje, tako socialističnega sektorja, še bolj pa zasebnega in da je bil rezultat takega položaja slaba ekonomska moč individualnega kmeta, kar skušamo šele v zadnjih letih popravljati na ta način, da bi kmet povečal svojo ekonomsko moč in dejansko postal tržni proizvajalec z individualnimi sredstvi za proizvod-

njo. Na ta način pridemo do tega, da so danes pravzaprav tako delavci kot kmetje proizvajalci v samoupravni družbi, v kateri si ne moremo zamisljati ne enega ne drugega brez medsebojnega sodelovanja in prizadevanja za čim večji napredek tako v kmetijstvu kot v industriji.

Prav tako je zato tudi pomembno z vidika enotnega obravnavanja s strani zdravstvene službe, da imata obe skupini, ki sta sedaj ločeni v pogledu pravic iz zdravstvenega zavarovanja, enake pravice in da ju zdravstvena služba tako s preventivnimi kot s kurativnimi akcijami obravnava enotno kot prebivalce z enakimi pravicami. Razlike med pravicami v delavskem in kmetijskem zdravstvenem zavarovanju so dosedaj občutne predvsem v višini prispevkov k stroškom zdravljenja, ki jih plačujejo zavarovanci sami. Prav tako niso ekonomsko in socialno zaščiteni v primeru bolezni. Z združitvijo bomo dosegli nadaljnjo stopnjo samoupravljanja na tem pomembnem področju družbene dejavnosti.

Spričo hitrega razslojevanja zaradi izrednih potreb po delovni sili v industriji so nastali na našem podeželju določeni problemi. Danes imamo vrsto opuščenih kmetij, kjer živijo bodisi ostarele kmetje oz. ljudje, ki nimajo nobene ekonomske perspektive niti moči za normalno kmetijsko proizvodnjo. Ta problem kar zadeva zdravstveno zavarovanje v bistvu rešujejo kmetje sami oz. sklad zdravstvenega zavarovanja kmetov. Ta problem je morda za marsikoga nepomemben pa tudi neznan. Podatki pa kažejo kako visoko je število kmetijskih zavarovancev, katerih katastrski dohodek je izpod 3.000.— din. Na takem posestvu se ni mogoče niti preživljati, kaj pa še plačevati prispevke za zdravstveno zavarovanje, za pokojninsko zavarovanje, prispevek občini in ostale obveznosti. Zavarovanci sklada zdravstvenega zavarovanja kmetov so spričo tega problema že večkrat zahtevali, naj se z zakonom o zdravstvenem zavarovanju točno določi status kmeta, ker so hoteli na ta način doseči, da bi vsi zavarovanci z izpod 3.000.— din katastrskega dohodka izpadli iz zdravstvenega zavarovanja kmetov in da bi širša družbena skupnost prevzela riziko za zavarovanje te kategorije prebivalstva. Toda na ta način se ta problem do sedaj ni reševal, pač pa tako, da so skupščine in republika prispevali del sred-

stev za socialno ogrožene kmete. To je eden od nadaljnjih socialnih razlogov, ki govorijo v prid temu, naj bi se breme zavarovanja določenih kategorij našega prebivalstva preneslo na riziko širše družbene skupnosti.

Končno, kar velja predvsem za nas na Gorenjskem. Če govorimo o združitvi obeh skladov in če razpravljamo o edini možni varianti, t. j., da se obremenitev kmetijskih zavarovancev zaradi izenačitve pravic v zdravstvenem zavarovanju ne povečuje, potem znaša razlika za pokrivanje stroškov večjih pravic 1.600.000.— din, kar predstavlja povečanje stopnje prispevka za zdravstveno zavarovanje za 0,08 %. Ta izenačitev pravic in združitev skladov iz ekonomskega vidika sploh ni problem. Skupščina skupnosti delavskega zavarovanja je tudi predlagala, da bi to razliko v letu 1973 pokrili iz presežka dohodkov v letu 1972. Tako ne bi bilo potrebno povečevati stopnje že drugo leto, temveč šele leta 1974. Iz gorenjske perspektive je ta združitev popolnoma utemeljena, ker imamo na Gorenjskem že zelo malo kmetijskega prebivalstva. Če hočemo da to število obdržimo in da postanejo ti kmetje dejanski proizvajalci v kmetijski proizvodnji, potem moramo tudi s takim ukrepom, kot je izenačitev pravic v zdravstvenem zavarovanju in kot je uvedba pokojninskega zavarovanja, dati mladim, ki rastejo danes na podeželju, lepšo in sigurnejšo prihodnost, kot pa so jo imeli njihovi starši. Poleg tega je v interesu vse družbene skupnosti naše republike in celotne Jugoslavije, da se mreža individualnih kmetijskih proizvajalcev obdrži in ojača posebno tudi v hribovitih predelih naše regije.

Kmetje so bili in bodo v bodoče še bolj važna postavka v konceptu splošnega ljudskega odpora v slučaju potrebe in zato je nujno, da jim ta družbena skupnost zagotovi take pogoje za življenje in delo, da bodo z veseljem in zavestno sodelovali, kadar in če bi bilo potrebno. Skratka, treba je zagotoviti, da se bodo tisti, ki se bodo odločili za kmetijsko proizvodnjo počutili kot enakovredni proizvajalci v socialistični družbi z vsemi ostalimi prebivalci, ki delajo na drugih področjih naše druž-

Referendum bo v nedeljo, 19. novembra 1972 za zavarovance: kmete, upokojene, obrtnike in pri njih zaposlene osebe (tudi vajence od 15. leta starosti) ter ostale. V ponedeljek, 20. novembra 1972 pa za zavarovance, zaposlene v delovnih organizacijah.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Kranj

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu •

Dežurna služba	Telefon	
	v pisarni	doma
SOBOTA, 28. oktobra:		
Edvard CENCEK, TSV	548	727
NEDELJA, 29. oktobra:		
dipl. inž. Alojz KALAN, martinarna	360	81720
PONEDELJEK, 30. oktobra:		
Jože KOSIR, transport	451	84022
TOREK, 31. oktobra:		
dipl. inž. Božidar BARTELJ, valj. 2400	638	81453
SREDA, 1. novembra:		
dipl. inž. Martin SKETA, TPD	240	81238
CETRTEK, 2. novembra:		
dipl. inž. Emil AZMAN, TSN	809	81716
PETEK, 3. novembra:		
dipl. inž. Vladimir SENCAR, valj. Bela	850	81892

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure zjutraj do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Zobozdravstveno varstvo železarjev v novih delovnih pogojih

V tem času, ki pomeni jubilej za zobozdravstvene delavce v OA železarne Jesenice, lahko govorimo, da so se pogoji dela toliko spremenili, da bodo zadovoljni tako pacienti kakor tudi mi zobozdravstveni delavci. To posebno še, če bo mogoče izpeljati načrt opreme ostalih ordinacij in laboratorija po začrtani poti do kraja.

Zakaj jubilej? Ni malo pacientov železarjev, ki lahko povedo v kakšnih razmerah so bili deležni zobozdravstvene oskrbe še nedavno pred otvoritvijo novih prostorov v obratni ambulanti. Posebno lahko še opozorimo na stanje prostorov, v kakršnih je bila nameščena druga zobna ambulanta na Javorniku. Železarji iz obrata na Javorniku in Koroški Beli bodo mogoče pogrešali dosedanje bližino zobne ambulante na Javorniku. Naj objasnim, da je bila bivša II. zobna ambulanta v prostorih, ki niso ustrezali higiensko tehničnim zahtevam. Nismo mogli računati z izboljšanjem opreme, ker to ni bilo v predvidenem načrtu niti s strani ZD Jesenice niti pri forumih v železarni. Zato smo podprli predlog za preselitev v prostore obratne ambulante Železarne. Kje in kdaj pa je bilo naše delo onemogočeno in kdaj so bile razmere že obsojanja vredne, pa vemo zobozdravstveni delavci sami. Naštevaje vseh pomanjkljivosti v zvezi z opremo in racionalizacijo dela pa bi bilo z ozirom na razpoložljivi prostor predolgo in za bravca mogoče tudi ne povsem razumljivo.

V novih prostorih z izpopolnjeno opremo, pa bo oskrba pacientov potekala v dosti bolj ugodnih pogojih. Naj omenim še kontinuirani delovni čas — dopoldan in popoldan za vse delovne dneve. Z drugimi besedami: zobozdravstvene oskrbe se bodo pacienti lahko posluževali ob času in po razporedu, ki bo objavljen na ustreznem mestu v obratni ambulanti. Veliko prednost predstavlja lokacija zobnih ambulant in zobnega rentgena v isti stavbi, ter en zobotehnični laboratorij za potrebe obeh ordinacij. Prav zaradi tega imamo podano možnost za solidno opremo in tega. Druga prednost pa je še ta, da se bo z izboljšavo opreme skrajšala čakalna doba za protetične nadomestke.

Navedene okoliščine so dokajšen prispevek k organizaciji in racionalizaciji zobozdravstvene službe naše enote. Ob tej priložnosti se v imenu bodočih pacientov in OA zahvaljujem za idejno in finančno podporo pri adaptaciji prostorov tako vodstvu Železarne kakor tudi vodstvu ZD Jesenice, ki sta s polnim razumevanjem podpirala prepotrebno adaptacijo. Ne nazadnje pa smo imeli polno medsebojno razumevanje tudi v delovni enoti sami. Prav tako velja zahvala vsem izvajalcem del. Ob vsej tej podpori je bila adaptacija končana v relativnem kratkem obdobju.

Dr. Smolej Alojz

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

Jubilanti 50 - letniki

V novembru bodo praznovali 50 let svojega življenja naslednji naši sodelavci: Janez DROLČ, komercialni sektor — 3. novembra, Primož PETERMAN, finančno računovodski sektor — 4. novembra, Štefan KODRIČ, strojno vzdrževanje — 8. novembra, Francka GOVEKAR, elektro toplotna energija — 10. novembra in Ivan STAGER, valjarna Bela — 27. novembra.

Vsem naše iskrene čestitke!

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Sklepi

skupne seje komiteja OK ZKS Jesenice in predsedstva OK ZMS Jesenice, ki je bila 17. oktobra 1972

1. Člani komiteja ZK in predsedstva ZM ugotavljamo, da člani, organizacije in organi Zveze komunistov že vrsto let zanemarijajo delo z mladino v jeseniški občini.

2. Člani komiteja in predsedstva načeloma podpiramo teze za pripravo dokumenta 3. seje konference ZKJ. Ugotavljamo, da sta v tezah premalo poudarjena mesto in vloga specializiranih organizacij pri organiziranju mlade generacije. V dokumentih za 3. sejo konference bi morali biti bolj natančno opredeljeni materialni pogoji za delo in kadrovska politika v vodstvih specializiranih organizacij.

3. Člani obeh forumov se zavzemamo za bolj množičen sprejem mladih v ZK, ki mora biti stalna naloga ZM in ZK na Jesenicah. Uresničevanje te naloge bi se moralo odraziti v treh letih na bistveno spremenjeni strukturi članov ZK v občini in poprečni starosti članov ZK na Jesenicah.

4. Zavzemamo se, da komite nadaljuje z aktivnostjo na področju idejno-političnega usposabljanja novosprejetih članov tudi s pomočjo dopisnih šol, za katere mora zagotoviti materialne in kadrovske pogoje. Tudi osnovne organizacije ZK morajo prispevati k idejno-političnemu usposabljanju svojih članov z organiziranjem študijskih sestankov, pri čemer je še posebej važno, da so starejši komunisti mentorji mlajšim, ki se šele spoznavaajo z življenjem in delom Zveze komunistov.

5. Komite in predsedstvo zadolžujeta člane ZK in ZM, da se borijo za afirmacijo poštenih in spodobnih mladincev v krajevni skupnosti, v delovni organizaciji, v samoupravnih in predstavniških organih, v družbeno političnih, družbenih in specializiranih organizacijah s konkretnimi zadolžitvami in nalogami.

6. V specializiranih organizacijah je treba pregledati kadrovske sestave vodstev in narediti kadrovske spremembe tam, kjer bodo le-te zagotavljale učinkovitejšo delo. Za delo v specializiranih organizacijah je treba zadolžiti posamezne komuniste, ki so v popisnico članov ZK zapisali, da bi radi delali v takih organizacijah.

7. Podpiramo zahtevo republiške konference ZMS, da se v II. fazi ustavnih sprememb sprejme v zvezni in republiški ustavi poseben amandma o mestu in vlogi Zveze mladine. Hkrati zahtevamo in podpiramo zahtevo občinske konference ZMS na Jesenicah, da se v statutih delovnih organizacij zapiše vloga in mesto mladinske organizacije v delovni organizaciji.

8. Podpiramo akcijski program aktivna mladih komunistov, ki ga mora sekretariat aktivna še bolj konkretizirati in sprogramirati. Člani, organizacije in vodstva ZK in ZM v občini morajo podpreti uresničevanje tega programa.

9. Zahtevamo, da vodstva šol, delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in starši omogočajo dostojno in množično organiziranje akcij Zveze mladine. Boriti se moramo proti pojmovanju staršev, da delovanje njihovih otrok pri akcijah Zveze mladine ni koristno in vzgojno. S svoje strani morajo vodstva ZM in posameznih akcij preprečiti vse pojave in dogodke, ki vzbujajo dvom v koristnost in vzgojnost takih akcij.

10. Mladini moramo omogočiti bolj množično in bolj učinkovito sodelovanje v raznih akcijah, organih in organizacijah, predvsem s konkretnimi zadolžitvami. S tem, ko bodo uspešno opravljali naloge, se bo povečal njihov ugled in pomen v družbeni sredini, kjer delajo.

11. Zavzemamo se za krepitev materialnih pogojev dela specializiranih organizacij. S tega stališča podpiramo čim hitrejši sprejem zakona o telesno vzgojnih skupnostih, ki bo omogočal sistemsko prelivanje sredstev za telesno vzgojno dejavnost.

Ce zakon ne bo sprejet dovolj zgodaj, da zagotovi sistemsko financiranje že v letu 1973, se moramo boriti, da se zagotovijo zadostna sredstva v proračunu občine za leto 1973.

12. V zvezi s politiko štipendiranja se zavzemamo, da se pregledajo možnosti za združitev sredstev sklada za štipendiranje strokovnih kadrov in sredstva TIS za štipendiranje. Hkrati se zavzemamo, da delovne organizacije resnično namensko uporabljajo sredstva za izobraževanje in da jih ne uporabljajo v druge namene.

13. Oba organa pozivata svoje člane, da v okviru svojih organizacij in delovnih organizacij vplivajo na samoupravne organe, da podpišejo družbeni dogovor o družbenem izobraževanju.

14. Nosilci izvajanja sprejetih sklepov so člani obeh organizacij in njihovi organi. Po enem letu se morata organa ponovno sestati in preveriti uresničevanje sklepov, sprejetih na tej seji.

Potrebna je množičnost

V četrtek, 19. oktobra, je jeseniško občinsko organizacijo mladih obiskal član predsedstva republiške konference ZMS, Dušan Gačnik. Obiskal je aktivna ZMS na železarskem izobraževalnem centru in v Gradisu ter imel razgovor s predstavniki družbeno političnih organizacij občine, zvečer pa z mladinskim političnim aktivom občine.

V tem mesecu so bili podobni obiski v vseh občinskih organizacijah v Sloveniji, njihov namen je bil ugotoviti splošno politično klimo med mladimi ter uresničevanje dogovorov, sprejetih na republiški konferenci.

Član predsedstva RK ZMS Dušan Gačnik je zjutraj obiskal vodstvo aktivna ZMS na ŽIC. Prisotna sta bila tudi ravnatelj ter direktor šole in mentor mladinskega aktivna, od strani občinske konference pa sta se vseh razgovorov udeležila predsednik in sekretar konference. Na razgovoru so ugotovili, da je mladinska organizacija na tej šoli posvetila dosti pozornosti interesnim dejavnostim mladih, premalo pa samoupravljanju na šoli, vzgoji, medsebojnim odnosom itd. Razprava je stekla tudi o mladinskih urah, le-te imajo vsak teden in jih pripravljajo dijaki sami, o organiziranosti ZMS, o obveščanju mladih, sprejemanju mladih v ZK ter še o nekaterih aktualnih nalogah mladih, ki ne smejo mimo mladih izobraževalnega centra.

Dopolodne je bil razgovor s predstavniki družbeno političnih organizacij občine, kjer so razpravljali o dosedanjih skupnih akcijah z Zvezo mladine, predvsem pa o skupnih nalogah, ki vse organizacije še čakajo, te pa so predvsem v idejni vzgoji, pri reševanju vprašanj in problemov mladih iz sosednjih republik, pri vključevanju mladih v Zvezo komunistov in aktiviranj mladih v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah ter pri reševanju problemov mladinskih specializiranih organizacij in društev, ki vključujejo mlade.

Popoldne je bil razgovor z vodstvom mladinske organizacije pri gradbenem podjetju Gradis, razgovora so se udeležili tudi predstavniki podjetja. Razprava je stekla o organiziranosti mladih, programu dela, sodelovanju z družbeno političnimi organizacijami v podjetju, z občinskim vodstvom ZMS, graničarji in mladimi iz drugih delovnih organizacij v občini. Prav pri slednjem je še vrsto neizkoriščenih možnosti. Mladi so našli vrsto težav, ki jih imajo pri delu, te so predvsem v slabi izobrazbeni strukturi in veliki fluktuaciji, predvsem mladih. Ko je stekla razprava o možnostih za napredovanje, so mladi predlagali, naj bi delavska univerza na Jesenicah organizirala tečaj slovenskega jezika, kar bi mladim iz sosednjih republik prav gotovo pomagalo, da bi se hitreje vključili v sredino, kjer žive.

Zvečer je bil razgovor s političnim mladinskim aktivom, ki pa je bil slabo obiskan.

Splošen vtis tega obiska je, da je ZMS v občini naredila nekaj kvalitativnih premikov, da pa marsikatero področje delovanja pušča ob strani, da je organizacija premalo množična, kar pa mora postati, kar je načrtano tudi v programu dela konference, ki je v razpravi po aktivih; potrebno bi bilo tudi več konkretnih akcij na vseh področjih, nekatere probleme pa bo potrebno obdelati in jih rešiti s skupnimi močmi.

Odkrit doprnski kip Dragoljuba Milovanoviča

V Beogradu sta bili 20. oktobra dve svečanosti v počastitev 50-letnice smrti sekretarja CK SKOJ, Dragoljuba Milovanoviča; svečanosti se je udeležila tudi štiričlanska delegacija naše občine.

Družbeni dom učencev poklicnih šol Beograda, dom se imenuje po Dragoljubu Milovanoviču, je 20. oktobra organiziral svečanost v počastitev 50-letnice smrti Dragoljuba Milovanoviča, ki se je smrtno ponesrečil pod Stolum.

Dopolodne je v družbenem domu Vladimir Maksimović, predsednik zvezne konference Zveze mladine Jugoslavije, spregovoril o liku in delu Dragoljuba Milovanoviča in pri tem dejal, da današnji čas zahteva prav takšne mlade revolucionarje, kot je bil Milovanović. Po odkritju doprnskega kipa je bila spominska svečanost v narodnem gledališču, kjer je o Milovanoviču spregovoril predsednik republiške konference Zveze mladine Srbije, Pero Simić. Zatem so podelili denarne nagrade dijakom, ki so napisali najboljše naloge o Dragoljubu, o svojih spominih pa sta spregovorila tudi dva Milovanovičeva sodelavca, ki sta ga označila kot izredno nadarjenega in sposobnega mladinskega revolucionarja. Zatem je bila prisrčna kulturna prireditev.

Naslednjega dne so se dijaki poklicnih šol z gosti udeležili svečanosti v Kragujevcu, kjer je veličasten spomenik mladim, padlim med II. svetovno vojno.

Beograjčani so ponovno poudarili angažiranost mladih naše občine pri ohranjanju lika Dragoljuba Milovanoviča in izrazili željo, da pri takšnih akcijah sodelujejo, saj nji-

hovi učenci vsako leto obiščejo Završnico in se poklonijo spomenu sekretarja SKOJ.

Skupna seja predsedstev občinske in tovarniške konference: Več odgovornosti članov obeh izvršilnih organov

V torek, 24. oktobra je bila skupna seja predsedstev občinske in tovarniške konference ZMS, ki se jo je udeležil tudi sekretar ZK Železarne, Ludvik Kejžar.

Treba je odkrito povedati, da niti eno, niti drugo predsedstvo ni bilo sklepčno, kar je prisotne spodbudilo k razpravi o tem, kako izboljšati situacijo.

Vzrok zanjo je prav gotovo širši, kot neodgovornost mladih do sprejetih dogovorov in obveznosti, prav tako se ne moremo zadovoljiti z obrazilitvijo, da je za tako slabo udeležbo kriva nezainteresiranost. Kot so poudarili na skupni seji, pogojuje takšno situacijo splošna pasivnost, odnos družbe do mladih, pa tudi Zveze mladine ni našla pravih oblik organiziranosti, pri delu pa je bila vse preveč splošna, deklarativna, premalo akcijska.

Sprejet je bil dogovor, da bo sekretariat tovarniške konference poklical neodgovorne člane predsedstva na razgovor, da bodo v kratkem razgovori v obratih in da se bo potrebno dogovoriti za mobilizacijo mladih v obratnih aktivih. Prav tako je predviden razgovor z mladimi člani Zveze komunistov, ki morajo biti, kot so poudarili, najbolj odgovorni in zavestni del mlade generacije, najbolj usposobljeni za konkretne akcije.

Poleg še nekaterih dogovorov, kako sprejemati sklepe, jih izvajati in izvajanje tudi spremljati, se je pojavilo vprašanje, kakšen je odnos aktivov do neodgovornih posameznikov, ki so jih aktiv predlagali v izvršilni organ.

V prvi točki bi morali mladi razpravljati o svoji organiziranosti v TOZD, pa je tema odpadla.

V drugi točki je sekretar konference ZK Železarne, Ludvik Kejžar, povzel bistvo vsebine pisma predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ. Pri tem je posamezne teme konkretiziral in orisal načrt akcije komunistov v Železarni in poudaril, da pismo ni in ne bo kampanija, pač pa stalna akcija, ki je že spodbudila komuniste in tudi druge sredine, pri tem ZMS ni izjema, da hitreje in bolj odgovorno rešujejo probleme in uresničujejo že sprejete dogovore. Mladi so v razpravi izrekli zadovoljstvo ob tem in se obvezali, da bodo k uresničevanju pisma prispevali svoj delež.

Predsednik Kavčič je predlagal: lev nove razpisa gradjev.

Sklepe gledali in vršeni.

Z novo udeležbo: vanja, kiški sektor bila objav pravo so: rdili ter: vica upoš: litvi stanc: in v okvir: sti so dop: ne pravilr: stanovanj

V javorni 35 m visol: ti. Njemu: ostal od: dimnike: rušenju p: senje pre: nevarnost: nika — s: olja priva: Po progr: klasične l: težke pro: omanjk: zvozu m: aradi vai

Samoupravni organi v preteklem tednu

16. seja odbora za življenjske pogoje in rekreacijo

Predsednik odbora za življenjske pogoje in rekreacijo Janez Kavčič je sklical 16. sejo odbora v sredo, 18. oktobra 1972 in predlagal za dnevni red pregled sklepov prejšnje seje, potrditev nove lestvice finančne udeležbe za stanovanje, odobritev razpisa gradbenih posojil za 1973 leto in reševanje tekočih zadev.

Sklepe prejšnje seje so pregledali in ugotovili, da so izvršeni.

Z novo lestvico finančne udeležbe za dodeljena stanovanja, ki jo predlaga kadrovske sektor in je pred tem že bila objavljena za javno razpravo so se strinjali in jo potrdili ter sklenili, da se lestvica upošteva že pri prvi delitvi stanovanj. V zvezi s tem in v okviru svojih pristojnosti so dopolnili nekatere člene pravilnika o dodeljevanju stanovanj, pripombe oziroma

dopolnitve pa so tele:

— pri vselitvi v stara stanovanja, grajena po 1945. letu se udeležba zmanjša za vsakih 5 let 10 %;

— pri preselitvi iz enega v drugo bolj udobno in novo stanovanje, je treba pri enakovredni zamenjavi glede na število stanovanjskih prostorov plačati finančno udeležbo po novi lestvici. Pri udeležbi se odračuna le finančna udeležba, ki jo je stanovalec vplačal za dosedanje stanovanje.

Predlog razpisa za odobritev gradbenih posojil v letu 1973 so potrdili in sklenili, da se razpis objavi v glasilu ŽELEZAR, traja pa naj od 6. do 20. novembra 1972.

V nadaljevanju seje so obravnavali tekoče zadeve in med drugim tudi tole: odobrili so adaptacijo bive menze v stanovanjskem naselju Straža v družinska stanovanja, odobrili so odkup dvosobnega stanovanja na c. M. Tita 70 od živilskega kombinata Kranj, odobrili so, da temeljna izobraževalna skupnost Jesenice odkupi eno stanovanje v stolpnici za gimnazijo, strinjali so se s predlogom kadrovskega sektorja, da ni vredno popravljati stanovanjske hiše na Skladiščni 8, temveč je treba stanovalece preseliti, hišo pa podreti. Prosilcem za zmanjšanje finančne udeležbe ali oprostitve niso ugodili, temveč so dovolili, da jo plačajo po novi lestvici, ki je za te prosilce ugodnejša in jo lahko odplačujejo tudi po obrokih. Rešili so še nekaj prošenj za izredno plačane dopuste, o rešitvah teh vlog pa so prosilci že obveščeni.

13. seja komisije za prošnje, pritožbe in socialna vprašanja

V petek, 20. oktobra, je bila v Delavskem domu pri Jelenju 13. seja komisije za prošnje, pritožbe in socialna vprašanja pri TO OO sindikata Železarne. Nekaj več o seji nam je povedal predsednik komisije Zdravko Pogačnik. Na seji so pregledali pravilnik o podeljevanju denarne pomoči in ga izpopolnili. Nato so analizirali razpravo o osnutku zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter ugotovili, da je bila razprava v Železarni zelo uspešna. Zlasti je razveseljivo to, da so bili zaključki glavne razprave v Železarni, ki so jih posredovali republiškim organom skoraj v celoti sprejeti in zato lahko pričakujemo, da bo večina naših predlogov upoštevana pri dokončni formulaciji predloga zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju.

V naslednji točki dnevnega reda so govorili o bližnjem referendumu o združitvi skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev in skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov v enotno skupnost zdravstvenega zavarovanja na Gorenjskem. Referendum bo po vsej Gorenjski v delovnih organizacijah v ponedeljek, 20. novembra. Komisija se je strinjala s predlagano združitvijo in bo v sodelovanju s predsedstvom TO OO sindikata Železarne sodelovala pri izvedbi referenduma.

16. seja odbora za poslovno politiko

V petek, 20. oktobra 1972 je predsednik odbora za poslovno politiko dipl. inž. Vito rGičar sklical 16. sejo odbora, na kateri so obravnavali naslednja vprašanja:

1. Pregledali so sklepe prejšnje seje odbora in ugotovili, da so sklepi izvršeni.

2. Dali so načelno soglasje za nadaljevanje razgovorov o sovlaganju v Železarno s pripombo, da se je treba v razgovorih prizadevati, da se sovlaganja v novo hladno valjarno izvaja po načelu obratunske 'enote v okviru Železarne.

3. Potrdili so okvirno pogodbo o poslovno tehničnem sodelovanju z GORENJEM Velenje, LITOSTROJEM — Ljubljana, METALNO Maribor in združenim podjetjem Slovenske železarne.

4. Sklenili so, da se 23. oktobra 1972 začasno ustavi ob-

ratovanje kamnoloma apnenica Mczaklja.

5. Strinjali so se s predlogom o nakupu razstavnih prostorov industrijske proizvodnje v Ljubljani in sklenili, da bodo ta predlog posredovali na prvi seji delavskemu svetu Železarne v potrditev.

6. Sprejeli so sklep o odpisu dolga z znesku 190.950 dinarjev, ki nastopa pri metalurškem institutu v Ljubljani 1960. leta iz naslova začasnega financiranja EKK Velenje.

7. Sklenili so, da bo Železarna sodelovala pri pomoči metalurškemu institutu v Ljubljani s kreditom v znesku 210.000 dinarjev za pet let in 8 % obrestmi.

Spodbudno razmišljanje

V našem tedniku ŽELEZAR redno in že vseskozi prebiram rubriko SESTANKI DELOVNIH SKUPIN. Poudaril sem besedo NAŠEM, zato ker prav ta rubrika, ki v skraćeni obliki objavlja izvlečke iz zapisnikov sestankov delovnih skupin, napravlja tehnik Železar bolj naš kot običajno mislimo, celo veliko bolj naš kot smo včasih v svoji neizmerni kritičnosti pripravljali priznati.

Prazna in manjvredna bi bila ta ugotovitev, če bi ob njej prezrli vsebino teh zapisov. Tisto vsebino, iz katere veje rojstvo in rast izvirne ideje v našem sistemu samoupravljanja, ideje, ki pomeni novo kvaliteto v procesu osvoboditve človeka, njegovega dela in rezultatov. In v čem je ta rast? Če prebirate zapiske s sestankov delovnih skupin izpred leta dni nazaj, je kaj lahko iz njih čutiti tisto prisiljeno zagnanost, ko je v prvi vrsti šlo zato, da sestanki so, da se formalno zadosti določili v statutu.

Delavcem je bila obljubljena široka možnost za razreševanje delovne in osebne problematike. Zato so v prvem obdobju hoteli preizkusiti koliko resnice je na tem na način, da so postavljali vprašanja in zahteve kot npr.:

- zakaj se ne uvede posebna premija?
- naj se poviša kategorija nekemu delovnemu mestu,
- naj se uredi delitev hrane v kantinah,
- naj se izboljša hrana, ki jo pripravlja GEŽ,
- zakaj imajo v drugih podjetjih večji regres za letni dopust in podobno.

Očitno je torej razprava tekla in oblikovala zaključke samo iz področja pravic, ki jih ima delavec in samoupravljalca v delovni skupini. Pri tem se je pozabilo, da nobena pravica ni dana sama po sebi, ampak je lahko samo in edino posledica neke opravljene dolžnosti.

Izgleda, da so bili na vprašanja dani zadovoljivi odgovori ali celo rešitve, kajti razprave na sestankih delovnih skupin dobivajo drugačno vsebino.

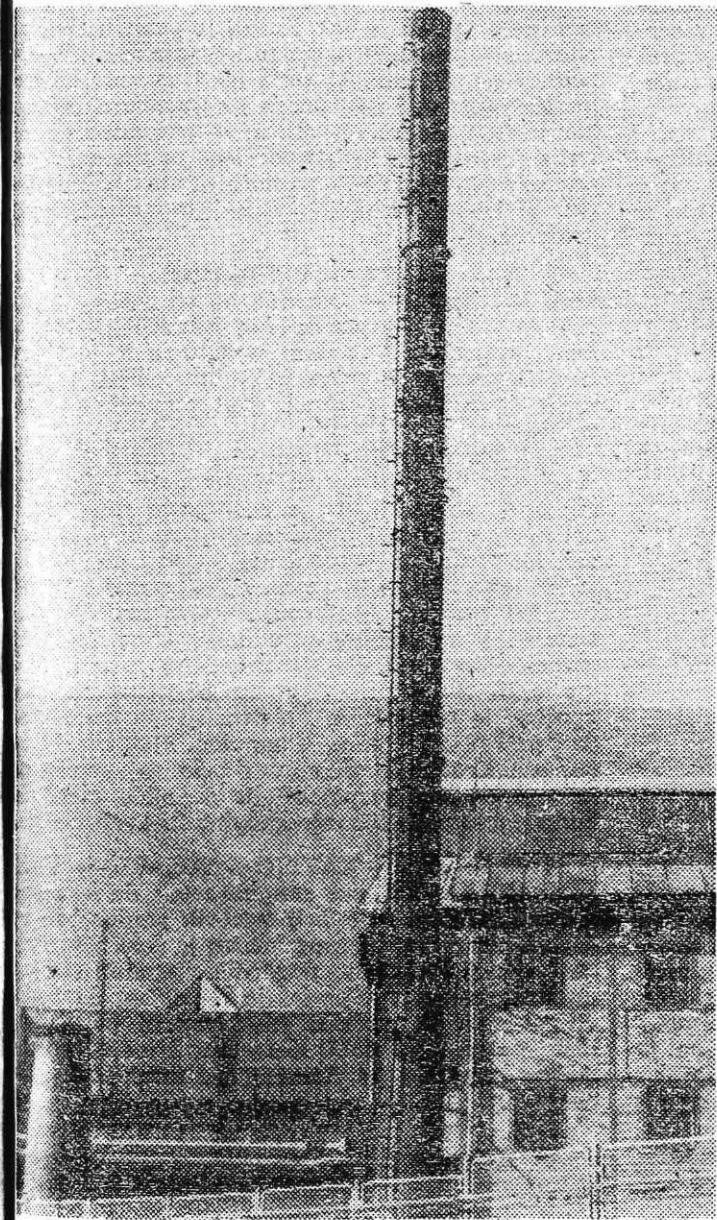
Ze nekaj mesecev nazaj je osnovna tema razprav proizvodnja. Obravnavana je v vseh njenih tehnoloških fazah ali konkretno:

- razpravlja se o kadrih in delovni sili,
- o surovinah in o optimalizaciji proizvodnje glede na pomanjkanje surovin,
- o kvaliteti, asortimentu in izplenu,
- v zadnjem času še prav posebno o storilnosti dela in o izkoriščanju delovnega časa,
- o organizaciji varnega dela,
- o zastojih in tehnični pripravljenosti strojev.

Vse manj je zahtev, kaj naj drugi napravijo, da bodo boljši proizvodni rezultati in vse več je dogovorov in sklepov, ki obvezujejo delovno skupino in posameznike v njej, da bolje opravijo svoje dolžnosti.

Tako. Čas je, da sklenem krog tega razmišljanja z ugotovitvijo, da se proizvajalec v delovni skupini osvešča, da bo treba vsak dan izvajati bitko za izpolnitev dnevnega plana proizvodnje. Če bo ta bitka dobljena tudi vsak mesec, potem bomo lahko izpolnili tudi mnoge naše potrošniške želje, za kar imamo od tu dalje tudi pravico.

Inž. N. M.

V javniških obratih je bilo te dni končano rušenje prvega 15 m visokega samonisolnega dimnika nekdanje platinske peči. Njemu bo sledil enak dimnik ob mehanični delavnici, ki je postal od nekdanje krožne peči težke proge. Firma, ki ruši dimnike bo nedvomno na osnovi izkušenj pridobljenih pri rušenju prvega, rušenje drugega opravila še hitreje, kajti rušenje predstavlja za neposredno okolico določeno oviro in nevarnost. Razrezane dimne tuljave — pločevinasti deli dimnika — se uspešno lahko predelajo v rezervoarje za kurilna olja privatnih potrošnikov in jih Železarna tudi odprodaja. Po programu morajo biti do zime porušeni še trije dimniki klasične konstrukcije, ki gledajo skozi ostrežje nekdanje hale težke proge. Med tem ko se prva dva dimnika rušita zaradi pomanjkanja prostora, za obračanje kamionov pri dovozu in izvozu materiala profilarne, je ostale tri potrebno porušiti zaradi varnosti, ker že več let niso bili vzdrževani.

Sestanki delovnih skupin

13. 10. — VALJARNA BELA — VISTER — ADJUSTAŽA ŠTEKEL BELA — Z doseženimi rezultati v septembru so bili zadovoljni. Na liniji rezanja so razrezali kar za 12,5 % več. Doseženi izplen in storilnost sta v primerjavi z avgustom večja in sicer izplen za 0,6 %, storilnost pa za 50 kg na delovno uro. Rezultati so zadovoljivi, kljub remontu na liniji rezanja ter pomanjkanju vložka v začetku meseca. Na krožnih škarjah plan ni bil dosežen zaradi prepogostih menjav. Včasih so imeli tudi po dve ali tri menjave na eni izmeni, medtem ko je bilo na novih Bronksovih škarjah poizkusno obratovanje. Tudi z adjustiranjem svitkov so bili zadovoljni, saj so od predvidenih 3.000 ton adjustirali 3.304 tone, od tega za izvoz 776 ton. Plan za oktober je nekoliko večji, vendar je dosegljiv, če bodo imeli ustrezen vložek. Vprašujejo zakaj v prvi polovici meseca vedno primanjkuje vložek, medtem ko ga imajo v drugi polovici meseca dovolj na razpolago. Zato težje izpolnjujejo planske naloge. Spregovorili so še o varnosti pri delu ter o uporabi zaščitnih sredstev. Zavzemali so se za večji red in čistočo v obratu.

11. 10. — SAMOTARNA — RUS — PEČI — Najprej so ugotovili, da je prostor za pesek za posipanje opeke določen, ni pa še urejeno vprašanje glede prevoznih vozičkov in prevoznih poti. Delovna skupina je bila informirana o izpolnjevanju proizvodnega načrta za september in za devet mesecev letošnjega leta. Obravnavali so še plan za oktober. Imeli so več pripomb. Opozarjajo na stalne okvare na Pauker stiskalnici ter ostalih stiskalnicah in strojih, ki so slabo vzdrževani. Dotrajani so tudi prevozni vozički. Tudi kopja za obžig peči ne ustrezajo ker so spojke in nipli različnih dimenzij. Zaželeno bi bilo, da bi imeli le eno dimenzijo, urediti pa bo treba parno komoro za obežanje kopij. Ob koncu sestanka so govorili še o zaščitnih sredstvih, delovni disciplini ter čistoči na delovnih mestih. Zavzemali so se za stalno vzdrževanje vozičkov in dvigala.

11. 10. STROJNO VZDRŽEVANJE — KOBLAR — ŽERJAVNI ODDELEK — Nanizali so nekaj problemov, ki jih imajo pri vzdrževanju žerjavov. Tako ugotavljajo, da pri remontu 3,5-tonskega žerjava v rudarni ni bil prisoten žerjavovodja zaradi čiščenja in je bil remont podaljšan za dva dni. Vprašujejo zakaj so žerjavi tako zanemarjeni in zapuščeni kar zadeva čiščenja. Nekdo je odgovoren za takšno stanje, medtem ko so službe premalo zainteresirane. Predlagajo, da bi uredili vse potrebno glede prijave materiala, potrebna pa bi bila tudi boljša organizacija materialne službe in bi več strgarskih del opravili strgarji v strojnem vzdrževanju. Govorili so še o remontu 7,5-tonskega žerjava v martinarni ter o popravilu stripper dvigala, kjer bodo delali po 12 ur. Pripombe so imeli tudi k predlogu vodje oddelka, da bi nekdo od drugih ali prvih dežurnih ključavničarjev stalno pomagal skupini v valjarni Bela. Kritično so ocenili mnenje šefa vzdrževanja glede vzrokov za sedanje stanje in ne prevzemajo nobene krivde dokler ne bodo urejena križišča in dokler se bo z 2,5-tonsko nosilnostjo strojev zakladalo po 5 ton ali poševo vleklo kompozicije 12 muldnih vozičkov, od katerih je bil eden celo zavrt z drogom. V proizvodnih obratih morajo razumeti, da za zlome niso odgovorni vzdrževalci, ampak obrati sami. Odgovorni so le glede zastojev, ki nastanejo zaradi obrabe delov. Delovodja opozarja dežurne ključavničarje, da morajo delo ob koncu izmene predati drugemu v delavnicah, če pa ni delavca, ki bi ga moral zamenjati, morajo z delom sami nadaljevati. Za malico je dogovorjen čas od 8.30 do 9. ure, toda tudi drugi bi morali upoštevati red glede malice. Menijo, da delavci iz drugih podjetij ne bi smeli uporabljati kantine, v kolikor so vsi obroki regresirani. Želijo odgovor oddelka za družbeni standard. Kvaliteta obrokov je po zadnji podrazitvi nekoliko boljša, delavci pa bi morali skrbeti za red in kulturno obnašanje koristnikov uslug. Kadrovska politika ne sledi spremembam glede delovne sile v Jugoslaviji. Družbenopolitične organizacije bi morale problem posredovati višjim forumom in vprašanje je zakaj

se dogovarjajo o zaposlovanju naših delavcev v CSSR.

12. 10. — SAMOTARNA — PFAJFAR — STROJNO IN ROCNO OBLIKOVANJE — Delovni skupini je bilo posredovano poročilo obratovodje o devetmesečnem izpolnjevanju plana. V septembru je bil plan presežen za 2 %, medtem pa je plan za oktober nekoliko nižji in kolikor ne bo večjih okvar, ga bodo izpolnili ali celo presegle. Da bi izboljšali kvaliteto, je treba skladišče surovin pokriti in posvetiti več pozornosti vzdrževanju stiskalnic, ki zaradi stalnih zastojev zelo ovirajo proizvodnjo. Na nekaterih delovnih mestih zato težko izpolnjujejo norme, kar vpliva na razpoloženje delavcev. Zavzemali so se še za boljšo pripravo mas in polizdelkov.

14. 10. — PLAVŽ — RIHTARŠIČ — APNENICA — Vodja delovne skupine je poročal o sestanku vodij delovnih skupin na plavžu. Govorili so o problemih in težavah, ki jih imajo na plavžu. Uprava podjetja bi morala v večji meri upoštevati, da izpolnjevanje plana ni odvisno samo od delavcev, ampak tudi od drugih vzrokov (neustrezna ruda, naprave, vremenske razmere itd.). Delovna disciplina na apnenici je nekoliko boljša in imajo tudi manj neopravičenih izostankov z dela. V septembru je bil plan izpolnjen s 101 % in tudi v prvi polovici oktobra so z izpolnjevanjem plana zadovoljni.

14. 10. — VALJARNA BELA — PRETNAR — PROFILARNA — PREDELAVA — Planskih nalog v septembru niso izpolnili. Vzroke je treba iskati v pomanjkanju in neustreznem vložku za oblikovne proge. Tudi v profilarni je proizvodnja nekoliko manjša in tudi pleskarnica še ni urejena, tako da v neustreznem vremenu ne morejo delati. Dosti so govorili o kvaliteti izdelkov, zlasti tistih, ki so namenjeni za izvoz. Nekaj pripomb so imeli tudi glede razvoja oddelka, če se bo preusmeril v proizvodnjo zahtevnejših artiklov in bo treba spreminjati tudi strukturo kadrov, ker bo potrebna za izdelavo artiklov, ki jih sedaj pripravlja OPTIO, velika natančnost in sposobnost delavcev. Pleskarji se pritožujejo zaradi delovnih oblek. Zahtevajo dodatne delovne obleke, ker jih ne morejo čistiti. Opozorjeni so bili na delovno disciplino ter na uporabo zaščitnih sredstev, ki jo bodo v prihodnje kontrolirali za vsakega delavca posebej. Prav tako so delavce opozorili na red in čistočo v obratu.

14. 10. — ELEKTRODNI OBRAT — MACĖK, BABIČ — REZALNICA — Predlog za povečanje kategorizacije delovnih mest rezalk je bil ugodno rešen, medtem ko za žerjavovodje to vprašanje še ni urejeno. O proizvodni problematiki za september je poročal obratovodja inž. Mlakar. Plan, ki je predvideval 1162 ton proizvodnje je bil dosežen s 93 %, stimulacijski dodatek pa znaša 3 %. Zaradi zastarelosti in neustreznosti nekaterih rezalnih strojev so bili primorani uvesti nočno izmeno rezalk, tako da obratujejo stroji z večjo zmogljivostjo na tri izmene. Obrat je bil moderniziran z nabavo novih oplaščevalnih linij, rezalnica pa je ostala z že zdavnaj amortiziranimi stroji z majhno zmogljivostjo, ki sedaj predstavlja ozko grlo v

proizvodnji. Še večji problem predstavlja nečistota. Ukinitve nočnega dela za žene je možna samo z modernizacijo rezalnice.

14. 10. — HVŽ — GASPERIN — ŽICARNA I — Obratovodja je seznanil delovno skupino s proizvodno problematiko v septembru. Imeli so precej težav zaradi pomanjkanja vložka in remonta valjarni žice. Plan za oktober je večji, vendar menijo, da ga bodo izpolnili, če bodo imeli ustrezen vložek. Seznanjeni so bili še z novim sistemom nagrajevanja. Razpravljali so še o delovni disciplini in pripomnili, da se delavci predolgo zadržujejo pri malici in tudi prezgodaj zapuščajo delovna mesta. Rečeno je bilo, da je treba vsako kršitev delovne dolžnosti ustrezno kaznovati.

14. 10. — OTK — SOK — K rezultatom osebne ocene niso imeli bistvenih pripomb. Vseeno delovna skupina meni, da ocena 1 ne bi smela predstavljati stimulacijski dodatek — 0. Nihče ni tako slab, da ne bi ničesar doprinesel k boljšim rezultatom svojega in skupnega dela. Prav tako ni idealnih delavcev, ki s svojim delom ne bi doprinesli več kot s svojo oceno 4 že doprinašajo. V tem primeru ne gre za denar, ampak za moralni udarec, ki negativno vpliva na človeka. V nadaljevanju sestanka so bili delavci načelno seznanjeni z nadaljnjim razvojem samoupravnega sistema v tovarni ter o pravicah in dolžnostih in odgovornosti, ki jih bodo imeli z uveljavljanjem XXI. ustavnega dopolnila v okviru TOZD. Tudi njihovo aktivno sodelovanje bo potrebno v razpravah, ki se bodo odvijala v prihodnjih dneh.

16. 10. — HVŽ — TRAMTE — ŽICARNA I — Obratovodja žičarne inž. Komel je delovni skupini podrobno obrazložil način formiranja osebnih dohodkov po sistemu, ki velja od 1. septembra dalje. Za doseganje mesečnega proizvodnega načrta, kar je tudi osnova za solidne osebne dohodke, je treba vestno izpolnjevati odredene naloge tako pri posameznih delavcih, kot celotnem obratu. Upoštevati je treba disciplino in dosledno izkoriščanje delovnega časa.

17. 10. — PLAVŽ — VELIKAJNE — KAMNOLOM MEZAKLIJA — Obravnavali so poškodbe pri delu in stanje v prvih devetih mesecih letošnjega leta, primerjali z enakim obdobjem v lanskem letu. Zaposlene je treba pohvaliti, ker so v zadnjem času glede poškodb pod poprečjem Železarn.

Izplačilo osebnih dohodkov se odraža tudi za delavce v kamnolomu od proizvedenega groblja. Vodja delovne skupine je posredoval tudi nekaj podatkov o prodaji peska za gradbeništvo, o plačah plavžarjev in povedal, da so odstrelili okrog 15.000 ton tolčenca za rezervo. Na sestanku je bil tudi šef talilnic, obratovodja plavža in kadrovik. Obrazložili so predlog za ukinitve kamnoloma in razporeditev ljudi v novo aglomeracijo predvidoma s 23. 10. V prihodnje bo Železarna upoštevala apnenec iz cementarne Anhovo, tja pa bodo prodali tudi nekaj žlindre. Kamnolom Mežaklja bodo ponudili drugim interesentom. Delovna skupina se je s predlagano razporeditvijo strinjala tako, da bodo upoštevane sedanje skupine in kvalifikacije.

19. 10. — VEN — KAVČIČ — VOLARIČ — VENJEKLARNA — Delovna skupina meni, da ne more sprejeti izdelave instalacij v novih garderobah in delavnicah zaradi prezaposlenosti in šole. Razpravljali so o preventivnih pregledih vlagalnih strojev in livnih žerjavov. Sprejet je bil sklep, da bodo vlagalne stroje razdelili vsaki izmeni po enega, livna žerjava pa dobi Komelova izmena, ostale tri pa preostale tri dneve, prav tako vsaka po enega.

Seminar v Verigi Lesce

Uprava tovarne Veriga Lesce je v torek 17. t. m., organizirala za uporabnike njihovih verig kratek seminar o uporabi verig. Po predhodnem nagovoru tov. Prešerna — šefa prodaje, ki je podal kratek pregled razvoja in dejavnosti podjetja, saj le to slavi letos 50-letnico svojega obstoja, sta sledili strokovni temi: — enciklopedični pregled

razvoja in uporabe verig ter načini sodobne izdelave verig (dipl. inž. Rozman)

— nevarnosti pri uporabi verig in njih odstranjevanje (inž. Rems).

Po zanimivi obdelavi obeh tem, predvsem problematike s področja preizkušanja, označevanja, atestiranja, nadzora, skladiščenja in uporabe verig, je sledil še ogled tovar-

niških prostorov ter izdelave kontrole in preizkušanja verig.

Iz naše železarne, ki letno porabi 100—120 ton verig pomožnimi elementi, sta s tega seminarja udeležila Jož Jelovčan in Milan Krivec — referent za pomožna nosila sredstva.

J. J.

Na avt
okrog
To pr
koliko

V Železarni začetek pravega samoupravljanja

Tudi v TOZD delavne skupine osnovne celice samoupravljanja

Razprava: Dante Jasnič

(Nadalj. s 1. str.)

Doslej so govorniki predvsem govorili o vprašanju delovnih skupin oziroma izkušnjah na področju samoupravljanja. Jaz pa bi se dotaknil uvodnega referata, ki že govori o naših bodočih nalogah, to je o uresničevanju ustavnih dopolnil.

Ustavna dopolnila so v Železarni že od vsega začetka prisotna. Pred nas se je postavilo vprašanje kaj narediti, da bomo v Železarni nadaljevali z izgradnjo samoupravljanja in ga tudi vsebinsko poglobljali in s tem slehernemu zagotovili možnost sodelovanja v samoupravnem sistemu. Temeljne organizacije združenega dela naj bi bile le sredstvo, da bomo v smislu ustavnih dopolnil spremenili družbeni položaj samoupravljalcev.

Ko so razni strokovni organi razpravljali o uveljavljanju ustavnih dopolnil, se je pojavilo vprašanje koliko temeljnih organizacij naj bi v naši železarni imeli. Naša prvotna zamisel je bila, da naj bi Železarna kot celota predstavljala temeljno organizacijo v okviru ZPSŽ. Prepričani smo bili, da večja delitev

tovarne ni mogoča. Kasnejše razprave pa so pokazale, da pri tej zamisli ne moremo ostati. Delavski svet je imenoval posebno skupino ljudi sestavljeno iz članov političnih organizacij in zastopnikov strokovnih služb. Naloga te skupine je, da pripravi gradivo in osnove, na osnovi katerih bi se kolektiv Železarni lahko opredelil, koliko temeljnih organizacij naj bi delovalo v okviru Železarne.

Trenutno je v razpravi več variant. Pred nekaj leti je neka strokovna skupina iz Norveške predlagala, naj bi se Železarna delila na dva dela. Od vseh variant pa se trenutno najbolj zavzemamo za varianto, po kateri bi v Železarni imeli sedem temeljnih organizacij. Koliko jih dejansko bo, se bomo odločili potem, ko bodo te variante šle v javno razpravo. Zato danes še ne moremo govoriti o točnem številu temeljnih organizacij. Dokončno se bomo morali odločiti najkasneje v roku dveh ali treh mesecev. Število temeljnih organizacij bomo pa lahko kasneje še spremenili, če bo praksa pokazala to potrebo. Torej vse

priprave v zvezi z uveljavljanjem ustavnih dopolnil tečejo predvsem z vsebinskega vidika. Ne smemo pa se formalno odločiti za neko število temeljnih organizacij in celotno aktivnost s tem že zaključiti. Naša dolžnost je, da uveljavimo družbeni odnos v smislu ustavnih dopolnil. Torej gre tu za spreminjene odnose.

Do sedaj je bila praksa taka, da je DS tovarne odločal o svojih pristojnostih in o pristojnostih svetov delovnih enot. V smislu ustavnih dopolnil pa naj bi se temeljne pravice urejevale v temeljnih organizacijah. Iz tega lahko zaključimo, da bo situacija prav nasprotna. V bodoče bodo organi na nivoju podjetja lahko obravnavali le skupne probleme, na osnovi pooblastil.

Zadeve pa ne bi smeli ponostavljati in pozabiti na ekonomsko plat. Še vedno mora biti prisoten interes za določene integracijske procese, za združevanje in iskanje pozitivnega delovanja širše skupnosti. Tudi, ko se bomo opredeljevali o pristojnostih, katere naj imajo temeljne organizacije, bomo morali

misлити na te stvari, ki nam bodo omogočale boljše ekonomske rezultate. Ob tem, ko se bomo opredeljevali, kako naj bodo urejeni odnosi v temeljnih organizacijah in v razmerju med temeljno organizacijo in tovarno, se bomo morali zavzemati za stališča, ki sta jih omenila že moja predgovornika. Pri tem mislim na delovne skupine. Naše delovne skupine morajo biti v prihodnje osnovne celice, iz katerih morajo izhajati vsi samoupravni odnosi. Delovne skupine ne smejo izgubiti svoje vloge, temveč morajo ostati osnovno jedro, ki ga bomo še nadalje razvijali. Le na tak način bomo lahko dosegli masovno udeležbo pri oblikovanju stališč in odločitev. Formalno sprejemanje sklepov ne bi smelo biti ključno vprašanje, pač pa bi moralo biti formalno samo formuliranje sklepov.

Ob vsem tem se mi zdi, da bi morali pri naših odnosih polagati več pozornosti notranjemu življenju in ga urejati s samoupravnim sporaz-

umevanjem med delovno skupino, temeljno organizacijo in tovarno. Naslednja, zelo pomembna stvar pa je uresničevanje dogovorov. Če se o tem ne bomo natančno dogovorili in sprejeli ustrezne sklepe, lahko pridemo do velike anarhije. Zato bomo morali vzporedno razvijati tudi odnose in merila pri delu.

Če ob vsem tem izrazim tudi moje gledanje na vlogo družbenopolitičnih organizacij, se mi zdi, da bomo morali delovati v okviru vseh organizacij in kolektiv usposabljanja za resnično izvrševanje samoupravnega sistema. V statutu imamo točno določen položaj ekonomskih enot, vendar je ostalo vse samo na papirju. Dokaz za to smo imeli pred meseci, ko je neka delovna skupina zaradi nekaterih nepravilnosti prekinila delo, ne da bi predhodno zahtevala sklic delovne skupine, kot to določa statut. Taki primeri kažejo, da nismo dovolj pripravljeni prevzeti odgovornosti nase. Zato bomo morali v prihodnje delovati predvsem na tem področju in ob pravicah vzporedno razvijati tudi dolžnosti.

Vzporedno z uveljavljanjem TOZD reševati tudi kadrovska vprašanja in politično organiziranost

Razprava: Ivo Ščavničar

V svoji razpravi se bom dotaknil nekaterih stvari, ki ob vsem tem čakajo člane ZK, sindikalno organizacijo in mladino.

Kljub ostrim razpravam in kljub zelo kritičnim odnosom do dela in analize dela delovnih skupin, lahko rečemo, da nam ta razprava dokazuje, da so delovne skupine zaživele. Zanimajo pa nas nekateri problemi v zvezi s tem. Delovna skupina bo morala biti tudi v prihodnje osnovna celica našega samoupravnega sistema. Tu pa nastopi vprašanje ali so svoje naredile tudi politične organizacije.

Zavedamo se, da smo že veliko naredili. Ostane pa nam še vrsto področij, na katere bi lahko bistveno vplivali, če bi nekatere stvari postavljali bolj konkretno. Za primer bom navedel osamljenost vodij delovnih skupin. Kritike in pripombe na to so popolnoma upravičene. O tem bi morale v bodoče razmišljati tudi politične organizacije. Mislim, da bi politične organizacije z raznimi oblikami delovanja ta problem lahko omilile, če že ne popolnoma odpravile. Temu moramo posvetiti več pozornosti še posebno sedaj, ko se opredeljujemo za temeljne organizacije.

Omeniti želim tudi vprašanje informacij in informiranosti. V našem lokalnem časopisu, v dnevnem časopisu v radiu in televiziji, je danes že toliko obvestil o vseh sprejetih sklepih in stališčih,

ki dajejo zelo dobro orientacijo vsem vodjem delovnih skupin. Teh informacij bi se morali vsi posluževati. Kljub temu pa mislim, da bomo morali v pogledu informiranosti narediti določene dopolnitve. Predvsem bomo morali tiste probleme in vprašanja, ki so trenutno najbolj aktualni, tudi na nek hiter način posredovati kolektivu. Nekaj takih problemov smo že imeli, ko smo s posebnimi obvestili seznanili celoten kolektiv o trenutnem stanju. Taka oblika obveščanja bi morala postati stalna in sem prepričan, da bo tudi nekaj doprinesla k hitrejšemu reševanju problemov.

Z nekaj besedami se bom dotaknil tudi kadrovske problematike. Smo pred tem, da bomo že v dveh ali treh mesecih uvedli temeljne organizacije. Smatram, da je prav, da danes spregovorimo tudi o tem, pred kakšne organizacijske in politične naloge je postavljena naša konferenca v zvezi s tem.

Danes smo že slišali, da je program za uveljavitev temeljnih organizacij že izdelan in da vsebuje že tudi določene termine. Izdelan je že tudi predlog koliko temeljnih organizacij naj bo v našem podjetju. Mislim pa, da smo že nekoliko v zaostanku z našim političnim delom. Lahko se nam zgodi, da nas bodo začeli kritizirati, da uvajamo birokratizem. Zato mislim, da bi morali takoj pričeti z razpravami po vprašanju te-

meljnih organizacij. V razpravo moramo dati več predlogov. Ob razpravi je treba povedati za vsako alternativno tudi vse dobre in slabe lastnosti. V nasprotnem primeru bo izgledalo, da je bilo že vse predhodno pripravljeno in odločeno in da je vsaka razprava odveč. Postavljajo pa se določena vprašanja in sicer:

1. vprašanje organizacije Zveze komunistov, sindikalne organizacije in ZMS,

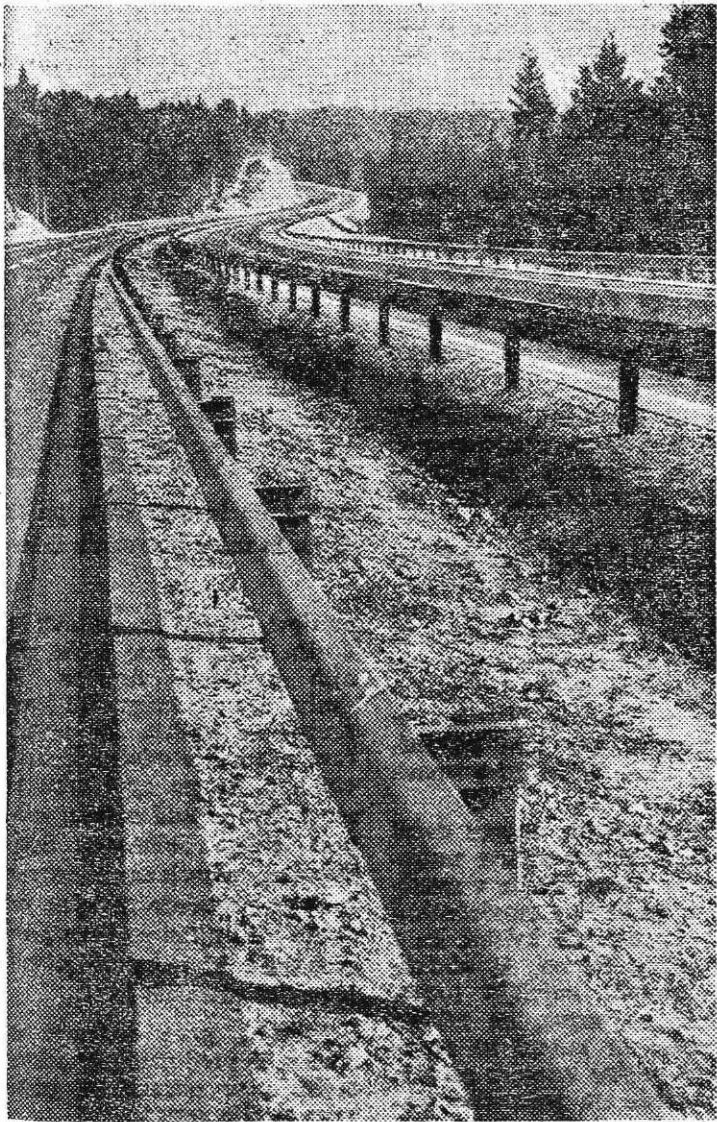
2. vprašanje ureditve ZK,

3. vprašanje kadrovske politike, ki jo bomo zavzeli do temeljnih organizacij in naših organizacij.

Po prvem vprašanju konferenca še ni zavzela svojega stališča. Prav tako ga tudi danes ne bomo dokončno obdelali. Dogovoriti se moramo ali politične organizacije organizirati na principih, ki so predvideni za temeljne organizacije. Dalje je treba vedeti kakšne organe bi imela organizacija ZK, kakšne sindikalna organizacija in ZMS. Verjetno bo vsaka temeljna organizacija imela svojo osnovno organizacijo.

Drugo vprašanje je, ali naj pristopimo k reorganizaciji političnih organizacij pred formiranjem temeljnih organizacij. To vprašanje je lahko pozitivno, lahko pa ima tudi negativne posledice. Če hočemo te naloge v zvezi s temeljnimi organizacijami speljati, potem je boljše, da

(Nadaljevanje na 10. str.)

Na avtocesti Vrhnika — Postojna je že vgrajenih 65 km ali okrog 1200 ton cestnih odbojnikov izdelanih v naši železarni. To predstavlja okrog 70 % vse količine cestnih odbojnikov, kolikor bo proizvedenih v naši profilarni za to avtocesto.

J. J.

(Nadalj. s prejšnje številke)

Z lokomotive je zlezel strojevodja, kakor zid in se tresel po vsem telesu. Opravičil se je, češ, da je pač dobil ukaz, da odpelje vagone, a da mu niti na misel ne pride, da bi se boril proti delavcem. Delavcem, ki so se zbrali okoli lokomotive, in delavkam, ki so se spet dvignile iz tračnic, je želel obilo uspeha v njihovi borbi, zlezel nazaj v lokomotivo in se odpeljal z njo prazen nazaj na postajo. Po zaslugi odločne in junaške Režke in njenih tovarišic so ostali vagoni na tovarniškem dvorišču vse do konca stavke.

Takoj, ko je izbruhnila stavka v prvih dneh, tedaj največjih kranjskih tovarnah Jugočeški in Jugobruni (sedanja Iskra in Tekstilindus), so odšle na kolesih močne skupine stavkajočih delavcev v druge kranjske tekstilne tovarne ter v Trzico in Skofjo Loko, da bi pridobile za stavko tudi tamkajšnje delavstvo. To se jim je tudi posrečilo in se je stavka že v nekaj dneh razširila na vso Gorenjsko in na Ljubljano, kasneje pa še na Prebold in Maribor.

Režka Dragar je tedaj odšla v Vižmarje pri Šentvidu v tovarno Beer & Hribernik (sedanja Bombažna tkalnica), kjer so bili delavci še zelo zlabo organizirani in je bilo med njimi le nekaj odločnih delavcev in delavk. Da bi svoje delavce odvrnili od stavke, jim je vodstvo te tovarne odobrilo dva dni plačanega dopusta, tovarno pa so zastražili orožniki, da jo delavci v primeru stavke ne bi

mogli zasesti. Toda delavci obeh izmen so se na drugi dan plačanega dopusta zgodaj zjutraj zbrali pred tovarno, vdrli vanjo kljub odporu orožnikov in jo zasedli. Vodila jih je Režka Dragar, ki je ostala nato še tri dni v tovarni, dokler ni stavke organizacijsko utrdila in prepričala ali razkrinkala omahljivce, odnosno lastnikove podrepanike.

Potem, ko so orožniki in policija s silo izpraznili zasedeno tovarno, so vse vidnejše voditelje stavke aretirali in za nekaj časa tudi zaprli. Med njimi je bila tudi Režka. Nad 300 delavcev pa so odpustili z dela in tudi med temi je bila Dragarjeva.

Takoj po končani stavki je bila na podlagi njenega aktivnega dela sprejeta v Komunistično partijo in se je poslej še bolj odločno borila za pravice delavskega razreda in ostalega delovnega ljudstva. Delovala je v delavskem kulturnem društvu Vzajemnost, na Ježici pri Ljubljani, ki je bilo naslednik razpuščene in prepovedane Svobode. Sodelovala je pri zbiranju in organizaciji odpošiljanja prostovoljcev v špansko republikansko vojsko in se je tudi sama prijavila za Španijo. Prav tako je sodelovala tudi pri vseh drugih akcijah, ki jih je takrat organizirala Komunistična partija. Posebno velik uspeh je dosegla leta 1939 do 1940 pri protidraginjskih demonstracijah, ko ji je uspelo organizirati v ljubljanski okolici za to demonstracijo veliko število žena. Pri vsaki akciji je bila vedno med prvimi in vedno najbolj odločna

ter je s svojo hrabrostjo in odločnostjo vplivala na vso svojo okolico. Za to je bila policiji pravi trn v peti. Ta in pa orožniki so jo stalno zasledovali in preganjali ter pogosto zaprli. Vendar ji članstva v takrat prepovedani Komunistični partiji nikdar niso mogli dokazati in zato niso imeli zakonske osnove, da bi jo kdaj dalj časa držali v zaporu.

Nekoč so spet prišli po njo orožniki toda mati se jim je zlagala, češ, da je ni doma. V resnici pa je bila v sosednji sobi. Režka je nekaj časa pri vratih poslušala razgovor med njimi in materjo, ko pa so že hoteli oditi, je odprla vrata in stopila prednje.

»Tukaj sem,« je dejala. »Če sem kaj kriva, me uklenite in odvedite!«

Orožniki so jo odpeljali v zapor, toda po nekaj dneh so

jo morali spet izpustiti, ker niso imeli pravega razloga, da bi jo držali v zaporu.

Takoj po okupaciji je začela aktivno delati za Osvobodilno fronto in širiti organizacijo zlasti med ženami. Ker pa je bila pri oblasteh zelo kompromitirana še iz predvojne dobe in je hrepnela po še bolj aktivni in neposredni borbi s sovražnikom, je že v mesecu juniju leta 1941 odšla v partizane in se kot borka priključila Rašiški četi, ki so jo osnovali komunisti iz Črnuče in okolice. Udeležila se je vseh akcij te čete, ki se je borila na ozemlju, zasedenem po Nemcih. Tudi tu se je vedno izkazala kot izredno hrabra borka, polna iznajdljivosti in naglih ukrepov. Nemci so četo zasledovali z velikimi silami. Med vasmi Rašica in Gmeljno je Rašiška četa na-

padla in uničila nemški vojaški kamion. Nemci so izvršili čiščenje okolice in se strahovito maščevali nad civilnim prebivalstvom. Prebivalce Rašice so izselili, vas samo pa požgali dne 20. septembra 1941. To je bila prva požgana slovenska vas. Po požigu Rašice in izgonu prebivalstva je Rašiška četa izgubila varno pribežališče in točno obveščanje o gibanju sovražnika. V naslednjih dneh je v borbah

Mile Smolinsky

S SVOJIM TELESOM JE ZAUSTAVILA VLAK

p mnogo
jih partiz
je bilo :

e 30. sep
ci prese
ino pari
na neke
ila Draga
ajeta. Od
ilnico Bo
trahovito
pravili iz
lico, s k
oli, kar s
nje. Klj
am ni ki
mogli n
Ker pa s
t požgal
ovem pr
upatorja
izdelki,
oktobra 1
n v zast
rišču u
v, med r
arjevo.

zka, ma
in še ml
ao stopi
onila, da
n pred i
Kar strel
a ne bos
rano ju
in odr

KILIMANDŽARO GORA DEMONOV

MARKO
BUTINAR

1

*Tam nekje pod vrhom leži
skrepenelo truplo leoparda.
Nihče ne ve, kaj ga je gnalo tja,
kjer gospodarita mraz in sneg*

R. Kipling

Prvikrat sem zanjo slišal takrat, ko sem ves razdvojen iskal svojo pot. Privlačevala me je modrina neba, razpeta nad gorami, v katere sem takrat napravil prve negotove korake in globina, v katero sem zrl vsakokrat, ko je vlečna vrh sikajoče izginjala navzdol v praznino in ko sem ostal sam v kabini jadralnega letala; a prevladale so gore s priostrenimi vrhovi in grebeni, s svojimi prepadnimi stenami ter spokojnimi kotički na jasnih med macesni pod

njinimi. Vse pogosteje sem se vračal k njim. Takrat, dolgo je že tega, smo mnogokrat zaneseni nad uspešno opravljenim vzponom v mislih poromali k daljnim goram. A doživetja so nam vsem nadomeščale knjige in filmi.

V tistem času so na dolgo pot odhajali hrvaški alpinisti in to je bilo prvič, da smo ime gore izgovarjali z vsem spoštovanjem. Mnogokrat smo potem izgovorili to ime, — Kilimandžaro, toda vedno je ostal enako oddaljen cilj

kot prej. A iznenada so se pričele stare, skorajda pozabljene želje uresničevati.

Radovedno zremo v prve pramene sonca, ki oranžno barvajo kopaste oblake na vzhodnem obzorju. Nebo rdi in čudovite barve se preliva-jo v mnogih odtenkih. Krilo DC-8 se zablesči v soncu in iznenada bogato pisana paleta barv premine, ko jo zamenja bleščeča svetloba sonca, ki je razlilo svetlobo po nepreglednem morju oblakov. Le pokrajina, ki se le redko pokaže v okviru oblakov leži še v senci, in na zahodnem obzorju vse bolj blede luna. Toda z dnem se megle razkade, oblaki zredčijo in s pogledom begamo po pokrajini, ki razgrnjena kot na dlani leži pod nami. Temne preproge gozdov se prelivajo v pusta področja savan, kjer enolično sivo rjavkasto barvo razbijajo le korita rek in potokov. Od tu iz višine je po-

gled nenavaden. Ko zremo navzdol v globino, se nam zdi, kot da bi nad savano ležala senca ogromnega razvejane drevesa. To so korita rek z zelenjem in drevjem, ki sestavljajo ta nepozaben mozaik.

Črni kontinent — Afrika, leži pod nami. V njeno osrčje, k njenemu najvišjemu vrhu Kilimandžaru smo namenjeni.

Iz razmišljanj nas zdrami glas kapetana letala Forkapiča, ki nam pove, da smo ravnokar preleteli Ekvator in kmalu potem šampanjec steče po grlu in po laseh. Zatem z Janezom kmalu obmolknemo, ker tam na južnem obzorju že prepoznavamo cilj naše poti.

Kilimandžaro, čeprav daleč v dalji je nepozabno mogočen, iz savane zavite v meglice se lenobno z razvlečenimi pobočji vzpenja kvišku, da z zasneženo kruno, ki obdaja vrh doseže najvišjo točko. Letalo se nagne, da zdrsne v zavoj in potem se nepozaben pogled na goro prebije v pogled na pokrajino pod nami. Vse bolj razločen postaja, skrajša brezizrazen mozaik, ki ga sestavljajo nepregledni gozdovi, savane in razvlečeni kopasti in poraščeni

Mir, idila in svež zrak, pa še le prehodi, čitka in miru potrebnih železarni to prele-

gozdovi. Voda se zablesči v koritu reke, temne točke ob njih postajajo drevesa in drobni skupki krogov in kvadratov — vasice. Za nekaj časa nas zalije mlečna belina oblakov, ko pa spet zdrsne mo iz nje je nad savano razpeta sivina oblačnega dne. Drevesa, razvejana z ravno krošnjo postajajo razločna in žirafe med njimi so prvo presenečenje, ki nekatere stisne k malim okencem letala.

Nairobi, prvo srečanje z Afriko, je pred nami; le nekaj stolpnice se odraža na temnem ozadju mesta.

Ko preletimo ograjo letališča, letalo kmalu varno zdrsi po betonu, polnem črnkastih sledi letalskih koles.

sedaj en
zvok m
orjak s
po stezi
Umiri se
bu Jetu
čini Car
onke vez
neučaka:
ega izle
zstop. V
ogledala
parkov,
enjenih,
Kilima
di nas i
k najv
ik Rom
lesna ro
rov in R
ukvarj
židan i
pa bosta

pa zka, majhna, kakor je
ra in še mlada je tedaj po-
una no stopila na morišče,
Ra onila, da bi ji zavezali
je en pred puškami zakriča-
no Kar streljajte, toda vedi-
ča ta ne boste zmagali!»
V rano jutro so odjeknili
yah ti in odmevali od okoli-

(Gorenjska v borbi za svobodo — 1960 — Pokrajinski muzej NOB Kranj)

3. Z
akaj
em-

tali-
drsi
stih

odi nas pobudnik potova-
k najvišji gori Afrike
nik Roman Herlec, njego-
desna roka pa sta Skavo
rov in Rado Riedel, ki se
a ukvarjala s filmanjem,
Židan in Picek iz Zagre-
pa bosta zapisovala vtise

29

Ne ve, zakaj bi hotel komisar, da bi bil starejši, kakor je.

TIGROVEC ŽEF

MIHA KLINAR

»Ne razumem vas! Zaradi kamenčkov in saharna, zaradi tihotapstva, me lahko zaprete največ

»In te klevete, te umazane žalitve junaškega kralja in dvora je zate navaden papir?« kriči komisar nad uklenjencem, popolnoma spremenjen, kakor da ni več tisti dobri človek, ki bi ga Zef ponesel s seboj v spominu kot dobrotnika in ki bi mu moral biti vse življenje hvaležen, ker ga je rešil nasilnih financarjev in žandarjev, zdaj pa se sam spreminja v takega nasilnika.

»Sram me je, kot rojaka sram zaradi tebe, zape-
janec, a si s teboj ne bom mazal rok...«

V železarni začetek ...

(Nadaljevanje s 7. strani)

okrepimo političen center v tovarni.

Tretje vprašanje je, ali v okviru temeljnih organizacij združenega dela gremo že na formiranje organizacij v temeljnih organizacijah.

Naslednje vprašanje je kadrovske. Pri tem pa ne mislim samo na kadrovske vprašanje samoupravnih organov. Tu gre za vsa kadrovska vprašanja v temeljni organizaciji. To politiko smo v zadnjem času že nakazali. Komunisti se bomo postavili na stališče in zahtevali, da se ta politika tudi uresniči. Danes so že nekateri povedali, da še ni dovolj, če je neko dober strokovnjak, ne pozna pa in nima razčiščenih pojmov o samoupravnem delovanju. Tak strokovnjak nam ne ustreza, kar ne smemo pozabiti ob formiranju temeljnih organizacij. Zato že sedaj opozarjam, da se morajo tudi strokovne službe in politične organizacije pripraviti na to težavno nalogo, ki nas čaka. Začeti je treba s pripravi v tej smeri.

TOZD ne smejo pomeniti zaprtost, temveč večjo povezanost kolektiva Železarne

Razprava: Tomaž Ertl

Stojimo pred trenutkom, ko smo odločeni, da je treba nadaljevati s tem, kar že imamo. Kazalo pa bi osvojiti nek osnovni koncept, po katerem smo začeli graditi naš samoupravni sistem. Vrosto let smo delali poizkuse, kako uresničiti in uvesti samoupravni sistem, na eni strani, ker je naš kolektiv tako velik in na drugi strani zaradi nekaj pomislekov. S tem procesom uvedbe delovnih skupin danes ugotavljamo, da je to nek realen začetek in da ga kaže še nadalje razvijati. Seveda pa ne moremo reči, da je to že idealno. Drugo vprašanje pri tem je vprašanje racionalnosti. Ugotoviti moramo, ali širina samoupravnih pravic tudi ustreza neki racionalni delitvi dela. Do sedaj smo imeli v našem samoupravnem sistemu delavski svet, odbore in razne komisije. Izdelana je bila analiza porabe časa za sestanke vseh teh organov. Analiza je pokazala, da je za sestanke teh organov porabljeno komaj polovico toliko časa kot sta ga prej porabila centralni delavski svet in upravni odbor. To je dokaz, da smo v določenih stvareh le uspeli in kaže to razvijati še naprej.

Pomembno pa je stališče, da prek uveljavljanja demokratičnega vodenja preiti na demokratično upravljanje. Tudi tu so nam delovne skupine pomagale, da je tako združenje vodenja in upravljanja mogoče in da obstoja neka pot, po kateri lahko nadaljujemo. S tem pa bo-

Smatram, da stoji pred vsi komunisti zelo resna in zahtevna naloga. V zvezi s tem sem prepričan, da se bodo pojavile razno-razne pripombe, negodovanja in kritike ter določeni problemi, ki naj bi zavlačevali uresničevanje naše politike. Tudi preko časopisov se pojavljajo včasih določene dileme, ki nas spravljajo iz ravnotežja. Na take poiskuse moramo biti pripravljeni in hitro reagirati in jih takoj tudi odpravljati.

Lahko se zgodi, da bo v posameznih primerih imela tudi manjšina pravilno stališče, pa se bo morala podrežati večini. Mislim, da bi v takih primerih tudi ta manjšina morala s takimi problemi najti pravo mesto in odziv pri političnih organizacijah, ki bodo morale ustrezno ukrepati. Naslednje vprašanje je vprašanje utrjevanja organizacije ZK ali tako imenovane »čistike«. Dejstvo je, da bomo morali v vrstah ZK narediti čistiko in izločiti vse, ki ne spadajo vanjo. Po tem vprašanju bo treba čimprej začeti aktivno delati, v nasprotnem primeru bo ves naš trud zaman.

mo odstranili mejo med »pisarno« in delavci.

Danes stojimo pred nalogo uveljavitve ustavnih amandmajev. Začeli smo se pogovarjati o organiziranju temeljnih organizacij. Pred nami pa je vprašanje, kako celotnemu procesu, ki ga imamo do sedaj, zagotoviti še večji podel. V tem je tudi ves smisel in zahteva ustavnih sprememb. Če se strinjamo, da so ta osnovna izhodišča pravilna, moramo tudi na teh osnovah razmišljati kako naj tudi v bodoče izgleda samoupravna struktura v železarni.

Na današnji konferenci je bilo že rečeno, da naj bodo delovne skupine temelj in osnovna celica samoupravne strukture tudi v bodoče. Pri tem pa moramo misliti na dvoje. Te delovne skupine smo zelo prosto pustili, da so si same naredile neko pot v samoupravnem sistemu. Imamo take delovne skupine, ki niso naredile niti tega, kar smo pričakovali, imamo pa tudi take, ki so naša pričakovanja celo presegle. Te pozitivne delovne skupine smo si sami priborili in jih moramo še vnaprej razvijati.

Delovne skupine se tudi ne morejo samovoljno ustanavljati ali ukinjati. Število delovnih skupin mora biti določeno. Imeti morajo tudi določene naloge, dolžnosti in ne nazadnje tudi pravice. Zato bi morali razmišljati o tem, da se določi tudi postopek ustanavljanja in ukinjanja delovnih skupin, da ne bi bilo dileme koliko delovnih

skupin dejansko je v Železarni. Prav tako smatram, da ni potrebno, da imajo delovne skupine ime po svojem vodju.

V kolikor naj bo delovna skupina osnovna celica samoupravnega sistema tudi v bodoče, potem se nam postavlja vprašanje kako v ta sistem vključiti tudi obratovodstvo. Menim, da v prihodnje obratovodja s svojimi delavci ne bo mogel imeti več indiferentnega odnosa do teh delovnih skupin. V nekaterih obratih imamo celo po 26 delovnih skupin, npr.: vzdrževanje. Mislim, da bi kazalo razmisliti o neki organizacijski obliki, prek katere bi vodstva obratov lahko usmerjala 257 vodij delovnih skupin. Zavedati se moramo, da je to področje zelo široko in da kljub točnim informacijam pride do napačnih tolmachenj po delovnih skupinah. Posledica tega pa so vsekakor lahko napačno zavzeta stališča in sklepi delovnih skupin.

Poleg tega bi omenil tudi naslednje. Če delovne skupine dobijo v obravnavo in odločitev nek material in se zgodi, da se je 200 delovnih skupin odločilo za neko stvar, 57 delovnih skupin pa je bilo proti, mislim, da ne smemo biti zadovoljni s tem, da se je večina odločila za neko stvar. Pomisliti moramo koliko ljudi predstavlja ta manjšina, to je v tem primeru 57 delovnih skupin. Ne sme nam biti vseeno kakš-

nega mnenja je kolektiv 57 delovnih skupin. Razmišljati moramo, kako uskladiti mišljenja delovnih skupin in odstranjevati morebitna nesoglasja.

Kar se tiče števila temeljnih organizacij mislim, da bi z uvedbo sedmih temeljnih organizacij pokrili le dosedanje delovne enote. Vemo pa, da delovne enote niso odigrale svoje vloge. Vzrokovi za to je več. Povedal bi le, da smo s poskusi uvajanja DE večkrat poskušali.

Prepričan pa sem, da dokler bodo na nivoju tovarne organi, ki bodo lahko brez vprašanja DE odločali dokončno, toliko časa tudi naše temeljne organizacije ne bodo zaživele. Zato se moramo o tem temeljito pogovoriti. Zavedati se moramo, da bo treba način vodenja precej spremeniti. Odpraviti bo treba ozko zaprtost posamezne delovne enote. To pomeni, da ni dovolj, če plavžar pozna le probleme plavža, pač na bo v prihodnje moral vedeti tudi kakšne posledice imajo težave v drugih obratih. Če bomo pri tem uspeli, potem se mi zdi, da bomo naredili največji korak, ki ga pričakujemo od nove vsebine dela samoupravnih organov. Vsak posameznik mora začeti razmišljati o celotni železarni in vedeti kakšne možnosti ima. V sami praksi bomo morali stvari izpopolnjevati tako dolgo, da bodo stvari dobile svojo pravo obliko. Ob uveljavljanju temeljnih organiza-

cij, se nam postavlja vprašanje kaj bo na nivoju tovarne. Brez nekih samoupravnih organov na nivoju podjetja ne moremo ostati. Nivo tovarne bi moral imeti svoje samoupravne organe organizirane tako, da bodo delovali kot neko združenje temeljnih organizacij. Taka praksa pa že kaže na drugi problem in sicer na delegatski sistem. Če naj bodo delovne skupine osnovni nosilci samoupravljanja, potem moramo prenehati s posameznimi ključi na število zaposlenih.

Vsi se moramo pripraviti na razprave, ki bodo po delovnih skupinah v zvezi z uvajanjem temeljnih organizacij. Zavedati se moramo, da je treba temu posvetiti veliko pozornosti, ker smo pred prav tako važnim problemom kot pred štirimi leti, ko smo uvajali delovne skupine. Zavedati se moramo, da gre za nek proces, ki naj mu dajo jeseniški železarji svoj pečat. Mislim, da se s tem vsi strinjamo in zavedamo, da poti nazaj ni ter, da z ozirom na že doseženo moramo izpeljati tudi to akcijo.

Tov. Ščavničar je tudi omenil kadrovske probleme. Dojal bi le še to, da bi v prihodnje ko bomo spraševali posameznike, če želijo postati člani ZK, morali spraševati tudi če ve kakšen mora biti. Do sedaj tudi naših strokovnjakov nismo ustrezno izpopolnjevali. Zato misli, da ne gre samo za »noče«, pač pa tudi za »ne zna«.

ZM enakopraven dejavnik v družbenopolitičnem razvoju

Razprava: Ljubo Jasnič

sanih, da je šla praksa popolnoma drugo pot in da sedaj spoznavamo in mislim, da smo to spoznali še ob pravem času, da ti sklepi niso za v arhiv ampak, da jih je treba aktualizirati.

Mislim tudi, da je Zveza mladine odsev vsega našega dosedanjega dela. Mlada generacija ni samo po sebi niti nazadnjaška, niti napredna, ampak taka kot je družba in taka kot so družbeni odnosi. Tu bo potrebno še veliko narediti predvsem v pogledu usposabljanja, na oblikovanju samostojno razmišljanja človeka, ki se bo kot tak aktivno vključeval v naše družbeno dogajanje. Treba bo dati večji poudarek delavski mladini, ne toliko problemom delavske mladine, kakor temu, da bo treba delavsko mladino ne samo vključevati v odločanje, ampak predvsem začeti upoštevati določene pogoje za njihov normalni razvoj. To, kar smo že velikokrat govorili in trdili: konkurenca sposobnosti in znanja ob možnosti, da neko do znanja pride. To pa bomo dosegli z ustvarjanjem možnosti in sistema, ki bo mladini omogočal, da bodo lahko ta svoj interes uresničevali tudi v sferi izobraževanja in svojega dela.

Na tem mestu in v tem krogu se moramo soočiti tudi z določenimi tendencami,

ki so se pojavljale pred kritiko predsednika Tita, zlasti pa se pojavljajo po njegovi kritiki, tendence o tem kakšna naj bi bila ZM. Nikakor se ne moremo strinjati s tistimi, ki menijo, da je bila mladina dobra takrat, ko je deloval še SKOJ, da je treba danes mladino organizirati po slojih, ker pač ti obstojajo. Na nobeno od teh tendenc ne moremo pristati in to ravno zato, ker so interesi mlade generacije danes precej veliki. Mislim, da je sproščanje iniciative, kar v SKOJ kot transmissijski organizaciji ni bilo mogoče, in uresničevanje te iniciative, pomembna naloga ZM. ZM je enakovreden dejavnik v družbenopolitičnem razvoju in kot taka soodgovorna za razvoj te družbe. V obratnem smislu pa je družba odgovorna zato, da ustvarja pogoje, kjer bi se lahko mi s svojo iniciativo vključevali v družbene odločitve.

V nadaljevanju je predsednik TK ZMS Železarne govoril o povezovanju vseh subjektivnih dejavnikov v podjetju v skupni akciji za nadaljnji razvoj socializma in samoupravljanja. Ob tem je podrobno govoril o stališčih in pripravljenosti mladih pri uresničevanju ustavnih dopolnil oziroma formiranju temeljnih organizacij združenega dela in o organiziranosti mladih v TOZD.

Ostareli ljudje – skrb in obveznost skupnosti

Na seji skupščine občine Radovljica, dne 18. oktobra, so se odborniki soočili tudi s sliko socialnih in družbenih razmer najstarejših občanov, oziroma s problematiko ostarelih. V ta namen je že pred časom skupščina preko svojih strokovnih služb in socialnih organov naročila ustrezno analizo, ki naj pokaže realno podobo stanja starostnikov in omogoči pripravo konkretnih sanacijskih in preventivnih ukrepov.

Ostarelo prebivalstvo, kot vedno večja sociološka skupina postaja pomemben del prebivalstva in s tem obravnavanja celotne socialno-ekonomske politike v občini.

Hiter industrijski razvoj, urbanizacija kmečkega prebivalstva in večja zaposlenost žena zahtevajo, da prevzame skrb za starejše družba. Res pa je tudi, da se ta problem pojavlja predvsem tam, kjer je ločeno življenje starejše in mlajše generacije povzročilo zmanjšanje ali popolno odsotnost skrbi mlajših za starejše.

Problem staranja in problem varstva ostarelih občanov je prisoten v vsaki občini in vseh krajevnih skupnostih.

Že pred dobrim letom so se zaradi tega odločili na občinski konferenci SZDL ustanoviti poseben odbor solidarnosti, ki je v sodelovanju z oddelkom za družbene službe in občinskim odborom RK pripravil posebno analizo.

Namen analize je bilo spoznati, kakšne so življenjske razmere ostarelih in na podlagi tega načrtovati nadaljnjo skrb in varstvo ostarelih. S tem, ko ugotovimo kakšnega varstva so potrebni, smo postavljali pred dejstvo, pomagati jim.

Cilji, ki so vodili ves postopek, so bili, ugotoviti kakšno je življenje ostarelih, kakšna je struktura teh, struktura glede na socialni status, v kakšnih družinskih skupnostih živijo, kako so zavarovani in kakšno je njihovo zdravstveno stanje. Cilj je tudi ugotoviti, koliko je takih, ki pridejo v poštev za obravnavanje kot pomoči potrebni. Z zdravstvenega vidika je treba ugotoviti, koliko ostarelih je bolnih in odvisnih od nege drugih, koliko jih boleha in koliko je zdravih. Cilj ankete je bil, bližje se spoznati s problematiko ostarelih in pa seveda iz tega spoznanja obdelati to vprašanje v tej analizi.

Udeleženci, ki so sodelovali pri obravnavanju podatkov, so bili uslužbenci oddelka za družbene službe. Pri zbiranju podatkov pa so sodelovali člani RK in društvo upokojencev, po posameznih krajevnih skupnostih in pri sami organizaciji SZDL. Ob tej priliki se vsem sodelavcem za njihovo pomoč lepo zahvaljujemo.

Analiza je zajela celotno območje občine, v vseh petnajstih krajevnih skupnostih. Podatke so začeli zbirati aprila 1971, obdelovati pa oktobra 1971.

Za izdelavo analize o položaju starejših oseb so zbrali podatke o vseh osebah v ob-

čini Radovljica, starih nad 55 let, katerih je 4156. Za anketo so se odločili zato, ker so želeli poleg objektivnih dejstev dobiti tudi subjektivna mnenja o življenjskih pogojih posameznikov.

Anketiranje je bilo opravljeno v okviru »Akcijske solidarnosti«, ki je bila izvedena po vseh občinah v Sloveniji.

Z anketo so zajeli 4151 ljudi, starih nad 55 let. Med anketiranimi je 1713 moških in 2438 žensk. Moški predstavljajo 41,3 % vseh anketiranih, ženske pa 58,7 %. Žensk je torej za 17 % več, kar si lahko razlagamo s tem, da je njihova povprečna življenjska doba daljša. Poleg tega so to še posledice vojne, ki je terjala med moškim prebivalstvom več žrtev.

Največje število anketiranih je bilo starih od 65 let in več in sicer 2557, kar predstavlja 61,6 %.

Med anketiranci je 13,3 % samskih, od tega je za 56 % več žensk. Odstotek žensk je zelo velik, ker je žensk več in dosegajo višjo starost.

54,3 % anketirancev je poročenih, torej več kot polovica, od tega je 60 % moških.

Po podatkih ankete je 31 % starejših oseb ovdovelih, od teh kar 83 % žensk. Delno je vzrok temu, da je umrljivost zakonskih mož večja, ker so le-ti skoraj vedno starejši od žena.

Razvezanih je le 1,5 %, od tega 66,7 % žensk.

Več kot polovica anketirancev je poročenih, drugo polovico pa sestavljajo ovdoveli, samski in razvezani.

Največ anketirancev je upokojencev, od celotnega števila kar 2507, kar predstavlja 60,4 odstotke. Osebnih upokojencev je 1561, od tega starostnih 937 in invalidskih 624 in 946 družinskih upokojencev.

Med anketiranimi socialnimi podpiranci, ki jih je v občini 77, to je 1,8 %, je 75 % moških. Splošna ugotovitev je, da večina udeleževcev družbeno denarne pomoči ne živi izključeno od teh sredstev, ampak ima še manjše dodatne vire. Vsi koristniki družbene pomoči so zdravstveno zavarovani, v kolikor nimajo teh pravic iz drugega naslova.

Posebna oblika družbene pomoči so tudi priznavalnine, ki se podeljujejo po posebnem odloku.

Te priznavalnine prejema 34 bivših borcev in aktivnih udeležencev NOV v znesku: najnižji je 200.— din, najvišji pa 400.— din. (Povprečje priznavalnine je 267.— din.)

Število socialnih podpirancev na podeželju je večje kot v mestu samem. Na podeželju je še vedno precej starejših ljudi, ki so vsa leta svo-

jega življenja delali na kmetijah kot hlapci in dekle. Med njimi je veliko več žensk. Ko so ostareli in je njihova moč in delovna sposobnost upadla, pa se je nenadoma pojavil problem, kdo jih bo preživljal. Zelo žalostna je ugotovitev, da mora zanje v dobi starosti in onemoglosti poskrbeti družba, čeprav je to dolžnost kmetov, pri katerih so vse življenje delali.

V občini je 159 preužitkarjev. Tudi teh je največ na podeželju. 20 % preužitkarjev je samskih.

V občini je 870 ostarelih občanov v kmetijstvu. Toda med njimi so tudi tisti, ki niso lastniki kmetij, toda živijo od nje.

Med stari nad 55 let jih je še 82 zaposlenih, kar predstavlja 1,9 %. Skoraj brez izjeme so to osebe, ki so v delovnem razmerju iz čisto socialnih vzrokov. To so občani, ki jim že vidno pešajo moči, ne izpolnjujejo pa pogojev za upokojeitev.

Tistih, ki jih preživljajo drugi, bodisi otroci, v največjem odstotku, ali sorodniki in tudi tuji ljudje, jih je kar 415.

Ti ljudje se često obračajo na skrbstveni organ z željo, da bi se jim uredila pokojnina, da bi prejeli denarno pomoč, ali da bi vsaj bili zdravstveno zavarovani, v kolikor niso. Statistični podatki kažejo, da je število teh oseb v zadnjih letih precej naraslo.

V javnosti prevladuje mnenje, da so starejši ljudje večinoma sami, da živijo ločeno od svojih otrok in svojcev. Podatki ankete pa povedo, da živi od 4151 anketirancev, skupaj z otroki 41,2 %, 11,6 % samih, z zakoncem 54 %, s sorodniki 9,8 % ni s tujimi ljudmi 2 %. Torej le 11,6 % teh živi samih, vsi ostali pa žive v družinskih skupnostih, bodisi z otroci, tujimi ljudmi, z zakoncem ali sorodniki.

Ustrezno stanovanje je eden osnovnih življenjskih pogojev. Vpliva na počutje starega človeka, na njegovo aktivnost, na to, kje bo preživel svoj prosti čas, doma ali izven doma. Anketa je pokazala, da so stari ljudje v večji meri zadovoljni s stanovanjem, saj 3574 anketirancev živi v dobrih stanovanjih.

V letu 1972 so zgradili v Radovljici nov upokojenski dom s sedmimi garsonjerami. V naslednjih dveh letih se bo za pereče stanovanjske probleme upokojencev zgradilo še okrog 30 stanovanj. Stanovanja bodo gradili s sredstvi sklada za gradnjo stanovanj upokojencev pri republiškem skladu za socialno zavarovanje. Na ta način bodo v najkrajšem času rešili najnujnejše stanovanjske probleme upokojencev v občini.

Klub ugodnim rezultatom bo potrebno pristopiti k novim oblikam varstva starih ljudi. Nujno bo na območju

občine organizirati službo za nego bolnih na domu in službo pomoči starim pri različnih hišnih opravilih.

Ugotovljeno je, da stare ljudi preveč puščamo same, to pomeni, da so si otroci ustvarili svoj dom, ostareli starši pa ostanejo sami in to takrat, ko trkajo na vrata vse nadloge starih let.

Najugodnejše zanje je, da žive sredi mlajše generacije, ki jih poživlja, jim daje čustveno toplino, predvsem pa občutek, da niso osamljeni.

Stanovanjski problem na območju občine, z ozirom na stare ljudi, ni poseben pereč. Vsekakor pa bo potrebno v nekaterih krajevnih skupnostih poživiti komisije za socialna vprašanja in pristojne hišne svete, da uredijo stanovanja starim tako, da ne bodo kvarno vplivala na njihovo zdravstveno stanje.

Posebno skrb bodo krajevne skupnosti morale posvetiti tudi tistim starim ljudem, ki žive sami in ki nimajo nikogar, ki bi skrbel za-

nje, poleg teh pa tudi tistim, ki stanujejo pri tujih ljudeh oz. s tujimi ljudmi.

Iz podatkov ankete je razvidno, da je na območju občine izmed oseb starih nad 55 let 37 % zdravih, 55,5 % bolnih in 6,4 % hudo bolnih.

Bolhnost je prisotna v vseh starostnih skupinah, zlasti pa se bolhnost poveča pri osebah po 75 letu starosti.

Ker radovljiška občina nima lastnega zavoda za starejše ljudi, vključujejo starostnike v različne domove, čeprav velika večina želi ostati v bližini doma oziroma domačega kraja. Zaenkrat je v 11 domovih po Sloveniji 69 ostarelih.

Oskrbovalnine se v zavodih vsako leto občutno dvigajo. Letos znašajo v poprečju že 38,50 din na dan.

Poraba sredstev za oskrbnine starih varovancev po zavodih je bila: l. 1969 — 263.656,60 din; leta 1970 — 362.566 din; l. 1971 — 551.338,75 din in v I. polletju l. 1972 že 323.699,60 din.

Pismo društvom in organizacijam, ki sodelujejo s sosednjo Avstrijo ob dogodkih na Koroškem

Na razširjeni seji koordinacijskega odbora za sodelovanje z zamejstvom pri občinski konferenci SZDL Jesenice, dne 13. oktobra 1972, smo govorili o dogodkih na Koroškem v zvezi s stopnjevanjem terorističnega pritiska na slovensko narodnostno skupnost in sprejeli nekaj stališč in mnenj o našem obnašanju in zadržanju v pogledu nadaljnjega sodelovanja z različnimi avstrijskimi društvi in organizacijami. Pri tem smo izhajali iz stališča, da je resnično in iskreno sodelovanje z društvi in organizacijami večinskega naroda v Avstriji mogoče le ob priznavanju slovenske narodnostne skupnosti kot enakopravnega subjekta v avstrijskem državnem prostoru in ob doslednem uresničevanju 7. člena avstrijske državne pogodbe, katere sopolisnica je tudi Jugoslavija.

Naš resnično iskren interes je z vsemi mogočimi oblikami in načini sodelovanja prispevati k prizadevanjem po dobrih, iskrenih in sproščeni odnosih s sosednjo Avstrijo. Mi želimo še naprej razvijati enakopravne in recipročne stike in srečanja z društvi in organizacijami večinskega naroda. Toda v času stopnjevanja terorja skrajno desničarskih nacionalističnih in neonacističnih elementov nad slovensko narodnostno skupnostjo v Avstriji ob dovolj tolerantni politiki tako deželne, kakor avstrijske vlade pa morajo tudi naša društva in organizacije za nekaj časa spremeniti svoje obnašanje in odnose pri sodelovanju z avstrijskimi sorodnimi društvi in organizacijami. Ta spremenjen kurz naših odnosov mora trajati toliko časa dokler bodo trajali različni pritiski na našo narodnostno skupnost, dokler bodo v Avstriji delovale ekstremistične protislovensko usmerjene organizacije in dokler ne bo deželna in avstrijska vlada bolj odločno reagirala na te odnose in bolj dosledno začela uresničevati 7. člen državne pogodbe.

Iz narodnega ponosa kot protest in pomoč koroškim Slovencem bomo s konkretno utemeljitvijo prekinili stike z društvi in organizacijami večinskega naroda s poudarkom, da bomo z veseljem ob ureditvi teh vprašanj v interesu, dobrih sosedskih odnosov s sodelovanjem pospešeno nadaljevali. Ob tem pa bomo ločevali avstrijska društva in organizacije, ki so že obsodili te pojave v Avstriji in ki zahtevajo uveljavitev enakopravnosti slovenske manjšine oziroma uresničitev 7. člena avstrijske državne pogodbe. Vzporedno s tem pa bomo pospeševali sodelovanja s slovenskimi organizacijami in društvi na avstrijskem Koroškem s poudarkom na večjo udeležbo njihovih društev v naši občini.

Razen tega bi morali ob morebitnih individualnih obiskih v Avstriji povsem bojkotirati trgovce, gostilničarje in vse, ki kažejo javne simpatije z ekstremisti gonje prosti Slovence. Kajti gonjo proti naši narodnostni manjšini si ne moremo razlagati drugače kakor gonjo proti SR Sloveniji in SFR Jugoslaviji.

Učni uspehi osnovnih šol v jeseniški občini

V šolskem letu 1971/72 se je šolalo v 6 popolnih in 2 podružničnih osnovnih šolah 2954 učencev v 107 oddelkih, kar je 33 učencev in 6 oddelkov manj kot v prejšnjem šolskem letu. Povprečno število učencev na oddelke znaša 27,6. Najmočnejši oddelki so na vseh treh mestnih šolah, kjer posebno izstopa osnovna šola Prežihov Voranc s povprečjem 32,2. Prav gotovo je, da so možnosti in pogoji na teh šolah mnogo slabši pri uresničevanju vzgojno izobraževalnega dela, pri čemer menimo predvsem uvajanje aktivnejših metod, zlasti še individualizacijo in notranjo diferenciacijo pouka.

Enozmzenski pouk se je odvijal le v osnovni šoli Kranjska gora, enoinpolizmenski v osn. šolah Mojstrana in Koroška Bela, dvoizmenski pa v vseh ostalih šolah.

Učencev vozačev je v občini 702 ali 23,8 % od celotne populacije; 6,1 % se jih vozi v šolo s kolesom, 17,7 % pa z avtobusom. Varstvo učencev vozačev se iz leta v leto izboljšuje, zlasti na šolah, kjer ni prostorskih problemov. Pač pa je zanje otežkočena redna organizacija dodatne pomoči, še bolj pereče pa je vključevanje teh otrok v prostovoljne dejavnosti.

V tem šolskem letu je bil storjen viden premik v organizaciji oddelkov podaljšane bivanja učencev. Podaljšano bivanje učencev pomeni višjo stopnjo v organizaciji osnovne šole, ker razširja vzgojno izobraževalno dejavnost šole in je nadaljnja razvojna faza na poti do reformirane šole. Šola prevzema nase odgovorno družbeno nalogo kot organizator in glavni nosilec aktivne vzgoje mlade generacije. V naši občini si podaljšano bivanje učencev le težko utira pot. Vzrokov je seveda več, osnovni pa je v pomanjkanju šolskega prostora, a tudi učitelji se le težko odločajo delati v teh oddelkih, ki terjajo povsem nove oblike dela. Ko ugotovljamo učno vzgojne rezultate naših šol in njihova prizadevanja, da bi čim več učencev uspešno dovršilo šolsko obveznost, vidimo vedno večje možnosti za reševanje učencev iz socialno ali kako drugače ogroženih družin in zmanjšanju osipa prav v odpiranju oddelkov podaljšane bivanja. V tem šolskem letu je bilo organiziranih 6 oddelkov, v katere je bilo vključenih 131 ali 4,4 % vseh učencev v občini. Po dva oddelka sta delovala v osn. šoli Kranjska gora, Prežihov Voranc in Tone Čufar. Kljub temu da so za tovrstno dejavnost v obeh mestnih šolah imeli neprimerne prostore, so šole s prvimi uspehi zadovoljne.

Od 2954 učencev je napredovalo v višji razred 2846 ali 96,3 % učencev, 108 ali 3,7 % učencev pa razreda ni izdelalo. Posamezne šole so dosegle naslednji učni uspeh:

Kranjska gora	98,2 %
Mojstrana	97,0 %
P. Voranc Jesenice	96,5 %
T. Čufar Jesenice	96,5 %
Koroška Bela	94,8 %
Zirovnica	97,0 %

Razlika med najboljšim in najslabšim uspehom med razredi znaša le 6,8 %. Najboljši učni uspeh je bil dosežen v 2. razredu z 98,8 %, v 8. razredu z 98,6 % ter v 1. razredu z 98,3 %. Vsi ostali razredi (3. razred 97,6 %, 4. razred 96,7 %, 6. razred 97,1

odstotek), razen petega in sedmega, so po uspehu zelo izenačeni. V sedmem razredu je bil dosežen 91,7 %, v petem pa 90,9 % učni uspeh.

Porast uspehov v razredih s predmetnim poukom je prav gotovo odraz boljših materialnih in kadrovskih pogojev za delo šol in tudi bolj načrtnega dela pri izboru in utrjevanju učiva ter kvalitet-

% odlično ocenjenih:		% zadostno ocenjenih:	
1. — 4. r.	5. — 8. r.	1. — 4. r.	5. — 8. r.
v matematiki 21,5	8,7	17,6	43,2
v slov. jeziku 24,0	10,5	16,5	35,2

Odenjevanje je zelo naporno in odgovorno delo, posebno še, ker je treba oceniti celotno učencevo osebnost in z oceno izraziti ne samo vsoto znanja, temveč tudi kvaliteto znanja in izobrazbe ter stopnjo delovnih navad in sposobnosti, učenceve interese in njegov socialni status. Z vseh teh zornih kotov učitelj razrednega pouka bolje pozna svoje učence kot učitelj predmetnega pouka, ki poučuje več učencev in se porredkeje srečuje z njimi kot učitelj na nižji stopnji. Težave so tudi v tem, da norm za posamezno oceno pri posameznih predmetih do sedaj še nimamo izdelanih, zato je ocenjevalni kriterij nenehno prisoten kot specifičen problem pedagoškega dela na šoli.

Vodstva šol in samoupravni organi skrbijo za organizacijo dodatne pomoči učencem, ki so napredovali z negativno oceno in ki med šolskim letom zaostajajo v snovi in znanju. Glede na možno organizacijo in sredstva, ki jih imajo na voljo, so bili doseženi razmeroma dobri rezultati, saj se le ti zrcalijo v postopnem izboljšanju splošnega učnega uspeha. V celoti je bilo realiziranih 4781 ur dodatne pomoči, od tega 2718 na stopnji razrednega in 2063 na stopnji predmetnega pouka. Med šolskim letom je bilo vključenih v dodatno pomoč 1494 učencev, med počitnicami pa 201 učenec. V dopolnilni pouk matematike je bilo zajetih 23 % učencev, slovenskega jezika 18 % in angleškega jezika 20 % učencev.

Vse spremembe, ki tako ali drugače omogočajo ali onemogočajo normalno delo šol in sodobnejši pouk, se najbolj odražajo v osipu učencev iste generacije. Zato že nekaj let pozorno spremljamo osip učencev od 1. razreda dalje in opozarjamo šole na pomen takega spremljanja v okviru pedagoških konferenc, da bi vsaka šola zase prišla do vzrokov za slabe učne vzgojne metode in jih z vso strokovno odgovornostjo odpraljala. Ta problem je toliko zahtevnejši, ker ne gre

nejših oblik in tehnik pouka, vendar pa bo ob tem še bolj treba spremljati predvsem raven in globino osnovnih znanj, ki jih mora dati osnovna šola.

Na viji stopnji je imelo popravni izpit 180 ali 12,5 % učencev. K popravnemu izpitu se je prijavilo 172, uspešno pa ga je opravilo 153 ali 88,9 % učencev.

Največ nezadostnih ocen izkazujejo naslednji učni predmeti: angleški jezik 4,1 %, fizika 3,9 %, matematika 3,6 % in slovenski jezik 2,8 %. Neneotni kriterij ocenjevanja na stopnji razrednega in predmetnega pouka je posebno občuten v podeljevanju ocen zadostno in odlično, npr.

za kakšno kampanjsko akcijo, temveč za dolgoročno programiranje pedagoškega dela.

Iz statističnih podatkov je razvidno, da je v šolskem letu 1971/72 uspešno končalo obvezno šolanje

v 5. razredu — 1 učenec (0,3 odstotka),
v 6. razredu — 20 učencev (5,5 %),
v 7. razredu — 57 učencev (15,7 %),
v 8. razredu — 269 učencev (73,9 %).

Tako ni 26,1 % učencev dokončalo obvezne šole v osmih letih rednega šolanja. Čeprav imamo v naši občini veliko manj osipa, kot ga izkazuje republiško povprečje, pa z doseženimi rezultati še ne moremo biti zadovoljni.

Vzrokov za osip, o katerem se razpravlja na dolgo in široko na vseh ravneh in vseh forumih naše širše družbene skupnosti, ne gre iskati le v šoli, temveč tudi zunaj nje. Preveč zapleteni in kompleksni so, da bi o njih razpravljali na tem mestu. Želimo pa nakazati nekaj primernih in dolgoročnih nalog v zvezi z odpravljanjem osipa. Te so naslednje:

— razvijanje in razširitev kapacitet vzgojno varstvenih zavodov, ki naj bi v redno in stalno predšolsko vzgojo zajeli čim več otrok;

— izdelava programa razvoja malih šol z upoštevanjem celoletnega pouka;

— testiranje vseh šolskih novincev in odklonitev tistih, ki za delo v šoli še niso zreli;

— razvijanje organizacije šolskega varstva z oddelki podaljšane in celodnevne bivanja učencev v šoli;

— razširitev šolskega prostora, da bo možna v vseh šolah v občini organizacija enoinpolizmenskega, v perspektivi pa enozmenskega pouka;

— razvijanje šolske svetovalne službe;

— kontinuiran, sistematičen in analitičen pristop učiteljskih zborov do problematike ocenjevanja;

— še nadalje razvijanje aktivnejših in sodobnejših oblik, tehnik in metod pouka.

Z. Č.

Novice iz radovljiske občine

V solidarnostni sklad za pomoč v poplavljenih krajih se je do 1. oktobra nabralo v radovljiski občini 132.533,40 din, kar je precej manj kot je bilo pričakovati. Doslej še vedno ni vplačalo svoj delež 45 delovnih organizacij.

V sredo 25. oktobra je * * * festivalni dvorani na Bledu gostovalo Mestno gledališče iz Ljubljane z Georgesa Feydeaua Dama iz Maxima. Podobno kot v Radovljici prejšnji petek, so tudi na Bledu že v predprodaji pokupili vse vstopnice.

Delavski svet tovarne * * * Elan iz Begunj je sklenil podeliti 75 % zneska za kreditiranje nakupa stanovanj osmim delavcem. Stanovanja bodo dobili v tretjem novozgrajenem vilo bloku v Radovljici ob začetku prihodnjega leta. Pogoji za nakup so soudeležba 10 % pri nakupu in 25 letno odplačilo posojila z 2 % obrestmi.

Na seji občinske skupščine prejšnjo sredo so ugotovili, da je samo na Gorjušah in Koprivniku več kot deset črnih vikendov, čigar lastnike ne morejo nikakor identificirati. Nekateri črne gradnje v Bohinju bodo, tako se je odločila skupščina takoj porušili.

Včeraj je izvršni odbor * * * kulturne skupnosti Radovljica sklical posvet s predstavniki vseh narodnoinstrumentalnih in vokalnih skupin iz radovljiske občine. Teh je zaenkrat evidentirano sedem, ki pa nimajo nobene medsebojne povezave. Na posvetu so sklenili, da bodo v bodoče povezani v ZKPO, kjer bodo kot enakopravni člani prveželi obveznosti pri kulturnem udejstvovanju in s tem tudi pravice, ki pripadajo vsem včlanjenim skupinam.

Izšla je 7. in 8. številka * * * Obvestila, glasila občinskega sindikalnega sveta Radovljica, ki objavlja gradivo občinske predkongresne volilne konference, informacijo o kulturni akciji in podatke o solidarnostnem skladu za pomoč poplavljenjem.

V vseh krajevnih organizacijah in oddelkih ZK v občini, te dni sklicujejo sestanke. Komunisti podrobno proučujejo pismo predsednika Tita in izvršnega biroja CK ZKJ in zavzeto razpravljajo o stališčih do raznih nepravilnosti, ki jih navaja pismo. Povsod izražajo pripravljenost za konkretne akcije in odločne ukrepe za odpravljanje napak v gospodarskem in družbenem življenju v občini. Največ kritik na delo komunistov je usmerjenih zlasti na premajhno aktivnost v družbenih organizacijah, mlačnem odnosu do kršilcev zakonov in neodgovornosti na delovnih mestih in v upravnih službah.

Na seji izvršnega odbora občinske konference SZDL so govorili o pripravah za izvedbo referendumov za združitev delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja. Imenovali so člane političnega štaba, ki bo vodil akcijo referendumov.

Na včerajšnji seji občinskega sindikalnega sveta so sklepali o konkretnih nalogah in odgovornosti sindikalnih organizacij, ki jih nalaga pismo predsednika Tita. Zavzeli so se tudi za združitev delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja ter za organizirano akcijo v drugi fazi uresničevanja ustavnih sprememb.

Sekretariat sekcije za vprašanja mladinske dejavnosti pri krajevni konferenci SZDL Radovljica je za ponedeljek 30. oktobra sklical posvet predstavnikov aktiva mladih komunistov in mladine mesta Radovljice. Dogovorili se bodo o skupnih prizadevanjih SZDL in ZM za poživitev družbeno politične, kulturne in športne dejavnosti mladih v mestu, upoštevajoč njihove želje in potrebe, ki jih doslej spričo nezainteresiranosti krajevnih organizacij ZM niso mogli uresničiti.

Ob 25-letnici Fizikulture zveze Slovenije je bila prejšnji petek v avli nove šole v Radovljici slovesnost. Blizu sedemdeset športnikov in športnih delavcev v občini je ob tej priložnosti prejelo plakete športne zveze Slovenije kot priznanja za izjemne dosežke in dolgoletno požrtvovalno delo. Ob koncu slovesnosti so poslali protestno pismo deželni športni zvezi v Celovec, v katerem so v imenu vseh športnikov radovljiske občine obsodili gonjo proti Slovencem na Koroškem.

Na poziv slovenskega prosvetnega društva iz Globasnice na Koroškem, so v nedeljo gostovali v tamkajšnjem kulturnem domu: pevski zbor A. T. Linhart, folklorna skupina iz Gorij, narodno zabavni ansambel Gorenjci in recitatorji Delavske univerze. Koroški rojaki so do zadnjega kotička napolnili dvorano. Gostom iz Radovljice so priredili prisrčen sprejem in se zahvalili za oporo, ki so jo deležni iz matične domovine.

Člani radovljiskega balinarskega kluba: Rebec, Lenac, Zeleznikar in Jelen so na mednarodnem turnirju v Buttriu (Italija) osvojili prvo mesto. To je že tretja zmaga naših balinarjev v zadnjih letih.

Stanovanje — interes vseh

Stanovanjsko gospodarjenje je prav gotovo toliko v interesu vseh delovnih ljudi, da ga ne moremo reševati samo v ozkem krogu nekaterih poklicanih. Da bi o nekaterih vprašanih stanovanjskega gospodarjenja in razpravah v tej zvezi zvedeli kaj več, smo za nekaj odgovorov prosili dipl. inž. Marijo Vičar, direktorico stanovanjskega podjetja Jesenice.

Letošnje leto naj bi v stanovanjskem gospodarstvu pomenilo kot leto za ureditev razmer, za usklajeno politiko. V čem se v naši občini manifestira ta zahteva?

Z reformo v stanovanjskem gospodarstvu v letu 1965 je reševanje stanovanjske problematike pretežno prešlo na občino. Z novo resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva v Sloveniji, ki jo je republiška skupščina sprejela letos, pa je vloga občine v stanovanjskem gospodarstvu še bolj uveljavljena. Predvsem vprašanje programiranja in financiranja stanovanjske graditve ter družbene pomoči v stanovanjskem gospodarstvu je v celoti prenešeno na občino. Zato bo v tem letu in tudi še v naslednjem letu potrebno pripraviti naslednje dokumente: petletni program stanovanjske izgradnje v občini, odlok o ustanovitvi sklada za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, odlok o delni nadomestitvi stanarine in drugi družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu ter odlok o obveznem prispevku za družbeno pomoč. Mimo tega bodo delovne organizacije sprejele programe reševanja stanovanjskih problemov delavcev ter sklepale samoupravne sporazume o izločanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Vse te naloge pa so šele prva faza dela na področju stanovanjskega gospodarstva. V naslednjem letu bo potrebno revalorizirati stanovanjski sklad, saj je sedanja knjižna vrednost pretežnega dela sklada ocenjena po ocenah iz leta 1964. V zvezi s tem bo občinska skupščina na osnovi republiških zakonov dolžna sprejeti odlok o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj, odlok o oblikovanju stanarin ter odlok o uporabi stanarin.

Razmere pri gradnji stanovanj se v občini popravljajo. Koliko novih stanovanj bomo letos pridobili in kakšni so izgledi za v bodoče?

Stanovanjska gradnja v preteklih šestih letih je bila seveda v veliki meri odvisna od gospodarskega položaja delovnih organizacij v naši občini. Zato je v prvih reformnih letih bilo zgrajenih znatno več stanovanj, kot v zadnjih letih. V naši občini je bilo zgrajenih družbenih stanovanj v letu 1966 - 186, leta 1967 - 285, v letu 1968 pa samo 85, v letu 1969 je bilo zgrajenih 72, v letu 1970 - 57 in lani samo še 36 stanovanj oziroma v vseh šestih letih skupaj 721 stanovanj. V letu 1972 pa se stanje iz preteklih let bistveno popravlja, saj bodo delovne organizacije

oziroma v pretežni meri Železarna odkupile skupno 226 stanovanj, od tega je 60 stanovanj že vseljenih, 70 stanovanj bo vseljenih v oktobru, ostalih 96 stanovanj pa do pomladi 1973. Menim, da bomo s sprejetim programom stanovanjske gradnje in z uvedbo samoupravnega sporazumevanja v občini glede izločanja sredstev za stanovanjsko gradnjo prišli na enako mernejši tempo gradnje stanovanj. Ob predpostavkah, da bo gospodarstvo lahko izločilo za stanovanjsko gradnjo do 8 odstotkov bruto osebnih dohodkov, toliko izloča Železarna že sedaj, bi bilo možno letno zgraditi do 140 družbenih stanovanj.

Kako je s stanovanjskim gospodarjenjem v občini in kakšne težave se pojavljajo?

Gospodarjenje z družbenim stanovanjskim skladom je poverjeno v pretežni meri Stanovanjskemu podjetju. Samo del sklada upravljajo enote, ki so jih ustanovile delovne organizacije s sedežem izven naše občine. Značilno za gospodarjenje s skladom je to, da so ostale stanarine od leta 1965 nespremenjene, da pa so cene narasle in so v letu 1972 za 300 odstotkov presegle cene iz leta 1965. Seveda se tako stanje mora poznati tudi pri gospodarjenju s skladom. Stanovanjsko podjetje zato ne more uspešno vzdrževati celotnega sklada, niti ne more zadostiti potrebam po gradnji novih stanovanj kot zamenjavo za dotrajana. Obstaja pa tudi problem amortizacije, ki jo podjetje v veliki meri vrača delovnim organizacijam, oziroma plačuje anuitete za posamezne delovne organizacije, ki so najemale ali najemajo kredite v breme amortizacije.

O stanovanjski problematiki je razpravljal tudi aktiv komunistov naše občine. Kaj lahko pričakujemo od take razprave?

Vprašanja stanovanjskega gospodarstva so tako širokega pomena za vse ljudi, da mora biti razreševanje teh vprašanj v interesu delovnih ljudi. Obravnavati pa ga moramo z dveh bistveno različnih gledišč, to je socialnega in ekonomskega. Prav zato je potrebno, da predvsem ZK vodi tako politiko do stanovanjskega gospodarstva, da ne bi prevladoval samo eden od obeh vidikov. Zato pozdravljam pripravljenost vseh komunistov, ki so kakor koli povezani z razreševanjem vprašanj stanovanjskega gospodarstva, da svoja stališča, mnenja in prizadevanja združujejo v enotna stališča in se nato trudijo ta stališča realizirati. Prvi aktiv komunistov o stanovanjski

politiki v občini je priprava na naslednje razprave, ki jih bomo morali speljati pred sprejetjem občinskih odlokov še v tem letu. Istočasno pa lahko postane oblika za izmenjavanje mnenj do različnih vprašanj, kot so na primer gradnja stanovanj, subvencioniranje stanovanj, izločanje sredstev za stanovanjsko gradnjo, gradnja zasebnih hiš, financiranje gradnje zasebnih hiš in podobno. Aktiv komunistov, ki je bil v juniju, je zavzel stališča do nekaterih bistvenih vprašanj stanovanjske politike:

— gradnja stanovanj naj bo v skladu z občinskim programom graditve,

— še naprej naj bo približno 60 odstotkov stanovanj zgrajenih v blokovi gradnji in koncentrirano v naseljih, kjer so že obstoječe komunalne naprave, trgovine, šole, vrtci in podobno,

— individualno gradnjo organizirati na zazidalnih kompleksih in s tem zagotoviti racionalnost gradnje,

— za stanovanjsko gradnjo naj bi delovne organizacije v gospodarstvu izločale do 8 odstotkov bruto osebnih dohodkov, v negospodarstvu pa do 5 odstotkov,

— vsaj en odstotek bruto OD naj bi delovne in druge organizacije vročile pri kreditni banki za dobo 25 let in s tem povečale kreditni sklad banke,

— delovne in druge organizacije se bodo dogovorile, da bodo izenačile pogoje za pridobitev kreditov za gradnjo in nakup stanovanj delavcem, s tem da bodo vztrajale, da mora delavec prispevati lastna sredstva vsaj v višini 20 odstotkov vrednosti stanovanj,

— prednost pri dodelitvi kredita bodo imeli predvsem tisti delavci, ki bodo gradili stanovanja v skladu z občinskim programom graditve stanovanj,

— vsem delavcem, ki ne bodo mogli sami rešiti stanovanjskega vprašanja, pa bodo delovne in druge organizacije dodeljevale družbena stanovanja,

— družbena stanovanja po kvaliteti ne bodo zgrajena slabše od zasebnih stanovanj,

— družine, ki ne bodo mogle plačevati stanarine v družbenih stanovanjih, bodo deležne družbene pomoči — subvencije.

— subvencija bo odvisna od družinskega dohodka, števila družinskih članov, velikosti stanovanja in od opremljenosti stanovanja,

— v kompleks upravljanja in gospodarjenja z družbenim stanovanjskim skladom bo pritegnila tudi krajevne skupnosti, hišni sveti pa naj bi pridobili opravilno sposobnost in materialna sredstva za tekoče vzdrževanje.

To samo nekatera važnejša poglavja iz stališča aktiva komunistov.

Menda je v pripravi nekaj analiz in razprav o stanovanjskem gospodarstvu? Kaj je namen teh?

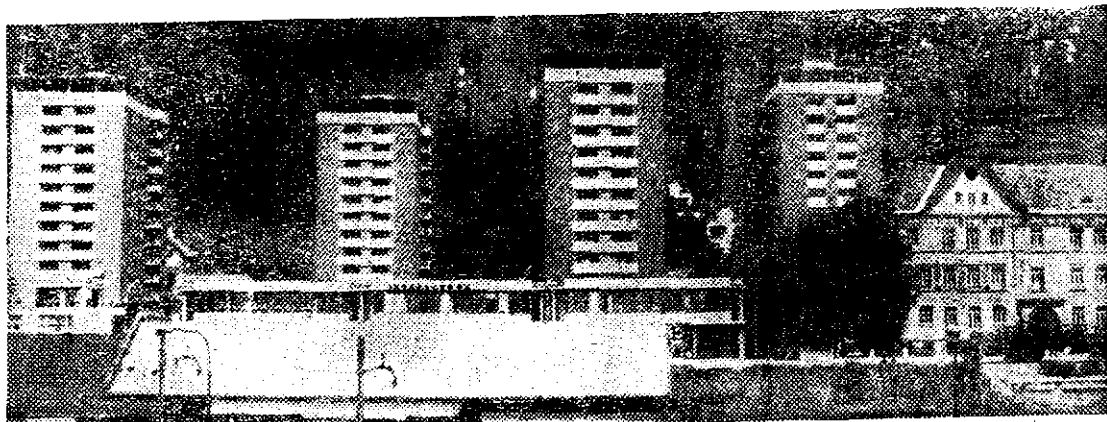
Komisija za pripravo občinskega programa stanovanjske gradnje je pripravila nekatere analize obstoječega stanja stanovanjskega sklada, na pobudo Železarne pa je bila izdelana tudi analiza zasedenosti družbenih stanovanj. Iz popisa prebivalstva iz leta 1971 so nam znani podatki, da je v občini Jesenice 8.232 stanovanj od tega 3.591 stanovanj v družbeni lasti in 4.641 stanovanj v zasebni lasti. Do leta 1945 je bilo zgrajenih 4.162 stanovanj, oziroma 50 % vseh stanovanj, ostala stanovanja pa so bila zgrajena po vojni. Po istih podatkih je zasedenost stanovanj v občini naslednja: število prebivalcev je 26.955, število gospodinjstev je 8.506, število stanovanj pa 8.232. Razlika med številom gospodinjstev in številom stanovanj je 274. Glede na zasedenost stanovanj je stanje naslednje: v 66 posebnih sobah stanujeta po dve osebi, v 73 posebnih sobah pa tri ali več oseb. V 18 garsonjerah stanuje 3 ali več oseb, v 462 enosobnih stanovanjih pa stanujejo 4 in več oseb. Podatek, da je v 485 dvosobnih stanovanjih, kjer stanuje 5 ali več oseb je tudi še zanimiv. Nasprotno tej prezasedenosti imamo premajhno zasedenost stanovanj in sicer: po ena oseba stanuje v 39 štiri in več sobnih stanovanjih, v 63 trisobnih stanovanjih in 289 dvosobnih stanovanjih ter 485 enosobnih stanovanjih. Po dve osebi stanujeta v 86 štiri in več sobnih stanovanjih, v 172 trisobnih stanovanjih in 629 dvosobnih stanovanjih. Po tri osebe stanujejo v 179

štiri in več sobnih stanovanjih in 354 trisobnih stanovanjih.

Ce zelo poenostavljeno sklenemo gornje podatke, potem ugotovimo, da je 1.104 stanovanj preveč zasedenih in da je 2.196 stanovanj premalo zasedenih glede na vrsto stanovanja in število oseb. Iz tega enostanega zaključka izhaja, da je vprašanje več naseljenih stanovanj v veliki meri možno rešiti z zamenjavami. Seveda je ta možnost zelo majhna v zasebnem sektorju, medtem ko je večja možnost zamenjav v družbenem sektorju. Od vseh družbenih stanovanj je premalo zasedenih 376 stanovanj, saj stanuje v dvosobnih stanovanjih 61 samskih oseb, in 248 dvočlanskih družin. V trisobnih stanovanjih ter štiri in večsobnih stanovanjih pa 6 samskih oseb, 52 dvočlanskih in 9 tričlanskih družin. Preveliko zasedenost stanovanj nam prikazuje tudi podatek o številu kvadratnih metrov na osebo. Predvsem v stanovanjih, kjer je manj kot 10 kvadratnih metrov na osebo lahko govorimo o preveliki zasedenosti. Takih stanovanj pa je v občini Jesenice v družbenem sektorju 585, v zasebnem pa 635 stanovanj, kar je skupno 1.220 stanovanj.

Z ozirom na kvaliteto zgradb, v katerih so stanovanja v neprimernih zgradbah stanuje skupno 283 gospodinjstev, od tega 42 v naseljenih poslovnih prostorih, 137 v zasilnih prostorih, 2 v premičnih enotah, 26 v skupinskih stanovanjih in 76 v začasnih naseljenih delovnih barakah. 240 teh gospodinjstev stanuje v družbenem stanovanjskem skladu. Vsi podatki nam dajejo sliko o stanovanjskem skladu v občini. Ugotovimo lahko, da je del stanovanjskega sklada popolnoma neustrezen, medtem ko je del sklada možno obnoviti in ponovno usposobiti za primerno bivanje. Drug problem je prevelika zasedenost stanovanj tako po številu kvadratnih metrov na osebo kot tudi po številu gospodinjstev na eno stanovanje. Preostali del sklada pa je nad povprečnim standardom v Sloveniji, posebno kar zadeva števila kvadratnih metrov na osebo, pa tudi po opremljenosti stanovanj z instalacijami. Prejšnji podatek pa tudi drži, ki jih je komisija že zbrala, bodo služili kot osnova za programiranje stanovanjske gradnje v naslednjih letih.

Zapisal T. L.

V zadnjih letih zgrajena stanovanja na Jesenicah

Vabilo trboveljskim svobodašem

V soboto, 21. oktobra, so se v domu Svobode II v Zgornjih Trbovljah sestali člani upravnih odborov DPD Svoboda Javornik in tamkajšnje Svobode. Letošnje leto je ju-

bilejno za obe Svobodi, na Javorniku praznujejo 50-letnico ustanovitve in delovanja, v Trbovljah pa 20-letnico. Ker obe Svobodi tesno sodelujeta že skoraj 20 let, so se ob

tej priliki dogovorili za nekatere skupne akcije med praznovanjem obeh jubilejev. Praznovanje v Trbovljah bo trajalo od 18. novembra do 16. decembra, ko se bo v presledkih zvrstilo več prireditvev. Na Javorniku pa bodo v praznovanje vključili še obletnico smrti zborovodje in komunista Franceta Mencingerja in se spomnili prve premiere dramskega odseka, ki je bila pred 40 leti v dvorani pri Koniču.

Ob usklajevanju programov obeh društev so se domenili, da bodo 7. ali 14. decembra člani dramskega odseka Svobode Javornik gostovali z igro Toneta Partljiča Tolmun in kamen v domu Svobode II, v Trbovljah, v soboto 16. decembra pa gostuje mešani pevski zbor Svoboda II s celovečernim koncertom v dvorani delavskega doma Albina in Julke Pibernik na Javorniku. Zavzemali so se zato, da bi bilo takih medsebojnih srečanj še več, prav tako pa naj bi poizkušali prihodnje leto na Javorniku organizirati srečanje treh pevskih zborov in sicer: mešanega zbora Svoboda II iz Trbovelj, moškega zbora iz Branika in pevskega zbora Jesenice. Poudarili so še, da taka srečanja in izmenjave obiskov prispevajo k trajnemu sodelovanju in zblizevanju članov obeh društev.

22 Dolikovcev razstavlja v Krškem

Sodelovanje med likovniki iz Krškega in Jesenic z izmenjavo kolektivnih slikarskih razstav in medsebojnimi srečanji, prehaja že v redne programske okvire. Med tem, ko na Jesenicah razstavlja 15 članov likovnega kluba Krško, ki deluje pri DPD Svoboda Krško 38 svojih del, pa bodo v soboto, 28. oktobra v brestaniški galeriji Krško odprli kolektivno razstavo likovnih

del 22 dolikovcev z Jesenic. Jeseniški slikarji se že drugič kolektivno predstavljajo v tej ugledni galeriji.

V brestaniški galeriji bodo svoja dela razstavljali: Janez Ambrožič, Dana Bem, Boni Čeh, Joža Dakskofler, Franc Dolinšek, Lojze Erman, Nika Hafner, Branko Klinar, Jano Korošec, Bogo Košnik, Zdravko Kotnik, Janez Kozamernik, Ciril Kreigher, Franc Kreuzer, Pavel Lužnik, Tine Markež, Janez Milkovič, Rudi Rajhman, Roman Savinšek, Tomo Skalič, Pavel Smolej in Tone Tomazin.

Razstava v brestaniški galeriji bo odprta do 11. novembra. Ob dnevu republike pa se bodo dolikovci s svojo že tradicionalno kolektivno razstavo ob tem prazniku predstavili pred svojim občinstvom v čitalnici in mali dvorani Delavskega Doma na Jesenicah.

Kratek koncert za otvoritev razstave

S kratkim koncertom mešanega mladinskega komornega zbora Blaž Arnič, ki ga vodi zborovodja Janko Pribošič, so v soboto, 22. oktobra, v čitalnici in mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah odprli kolektivno slikarsko razstavo članov likovnega kluba Krško. Od lanskoletnih desetih razstavljalcev, se je letos dvignilo njihovo število na 15. Na razstavi predstavljajo 36 slik v najrazličnejših tehnikah in dve skulpturi.

V primerjavi z lanskoletno razstavo lahko ugotovimo lep poprečni kakovostni napredek kluba kot celote, medtem ko so nekateri posamezniki dosegli že kar zavidljiv kakovostni nivo.

Razstava likovnikov iz Krškega bo odprta do vključno 1. novembra vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

OPOZORILO DOPISNIKOM!

Zaradi praznika
v sredo
1. novembra,
bomo sprejemali
vaše prispevke do
torka 31. okt. do
10. ure

V soboto 21. oktobra je v organizaciji ZMS železarne ob polni gledališki dvorani nastopil ansambel Miha Dovžana in vokalni kvintet Gorenjci

Šahovski dom dobil novo streho

Preteklo je eno leto od kar po daljšem premoru aktivno deluje Šahovsko društvo na Jesenicah. V tem času so imeli šahisti vrsto prireditev, srečanj in gostovanj, nastopili pa so tudi v II. slovenski šahovski ligi, v kateri igrajo tudi letos.

Prizadevanja šahistov so pokazala, da je šah med našimi delavci še vedno med najbolj priljubljenimi rekreativnimi športi in, da je jeseniško šahovsko društvo v razmeroma kratkem času polno zaživelo.

Največja pridobitev naših šahistov pa je nedvomno novo prekrita streha, saj je bila stara že dotrajana in je grozila, da se pod težo večjega snega vdre. Pred letom dni je bil izdelan predračun stroškov popravil, tedaj zanemarnjenega šahovskega doma. Predračun, ki so ga izdelali strokovnjaki železarne, je presegel tedanje finančne sposobnosti takorekoč novo ustanovljenega društva. Šahisti pa se niso ustrašili odgovornosti in obsežnih nalog. Dogovorili so se, da bodo dom s postopnimi deli pri vzdrževanju in popravilih s svojimi močmi popravili.

Tako so dom najprvo s prostovoljnim delom in z minimalnimi stroški usposobili za redno dejavnost — igranje šaha, organiziranje turnirjev ipd.

Najvažnejše vprašanje, popravilo strehe pa so morali zaradi pomanjkanja sredstev preložiti na letošnje leto, ko so končno izpolnili še to nalogo. Pri tem jim je v veliki

meri, z odobravitvijo krovne aluminijaste pločevine, pomagala železarna. Prekritje pa so opravili šahisti sami s prostovoljnim delom in s tem prihranili precejšnja sredstva. V soboto 20. t. m. je bilo okoli šahovskega doma živahno kot na gradbišču. Čeprav se je obetalo slabo vreme so se šahisti v zgodnjih jutranjih urah spravili nad streho in do 18. ure je na šahovskem domu zablestela nova aluminijasta streha.

To je gotovo za naše šahiste velik in pomemben dogodek, ki obeta še nadaljnjo aktivnost šahovskega društva. Pripravljenost in prostovoljno delo pa kaže, da v nas še ni zamrl občutek osebne pripravljenosti koristiti širšim družbenim interesom, saj se skozi te oblike tudi zadovoljevanje osebnih.

Posebno razveseljivo je, da so pri prekritju doma zelo pridno pomagali mladinci, predvsem učenci strokovnih šol ŽIC. Za te mladince je odbor društva sklenil, da jih za nagrado oprosti članarine za leto 1973. Martin Jan st., Franc Ravnik, Anton Krničar, Boris Leban in drugi sodelavci našega kolektiva so lahko za zgled pripravljenosti, ki so s svojim delom prispevali za razvoj društva. Javno pa se šahisti zahvaljujejo tudi železarni in pristojnim strokovnim službam, ki so z uvidevnostjo omogočili, da je šahovski dom dobil novo streho.

J. J.

Za poživitev strelstva

V torek 24. tm. je občinski odbor ZRVS na svoji seji obravnaval problem stagnacije strelstva v jeseniški občini, kot tudi način poživitev delovanja strelskih družen, predvsem strelske družine na Jesenicah.

Da bi v okviru obrambne vzgoje prebivalstva zaživelo tudi strelstvo, kot eden izmed uspešnih načinov priprave le tega na splošni ljudski odpor in tako odigralo svojo pravo vlogo, je bil na seji določen petčlanski odbor v sestavi: Rebolj, inž. Starc, Klinar (vsi ZRVS) ter Lah in Kralj (strelska družina) z nalogo, da ugotovi vzroke nazadovanja strelstva v občini in pripravi vse potrebno za občni zbor strelske družine Jesenice v mesecu decembru 1972 s potrebnim programom. Pri svojem delu računa od-

bor na vso pomoč tako političnih, kot tudi strokovnih organizacij, ki jim je ena izmed nalog tudi obrambna vzgoja prebivalstva, predvsem pa na pomoč oddelka za narodno obrambo pri skupščini občine Jesenice, s katerim sodelovanje strelske družine do sedaj ni bilo najboljše.

Ker je strelska družina Jesenice tudi v težkem finančnem položaju, je občinski odbor ZRVS odobril iz svojih sredstev 2.000,00 din kot svoj prispevek za poživitev strelstva in uporabo strelišča za svoje prireditve. Moralno pomoč strelski družini pa so člani občinskega odbora ZRVS pokazali s tem, da se bodo v celoti aktivno vključili v delovanje strelske družine Jesenice.

J. J.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

28. oktobra amer. barvni risani film KNJIGA O DZUN-GLI, ob 15. uri.

28. in 29. oktobra amer. barvni film ESKADRILA SMRTI, v režiji Boris Sagal, v gl. vlogi Dawid Mac Kalum, ob 17. in 19. uri.

30. in 31. oktobra franc. CS barvni film BORSALINO, v režiji Jacquesa Deray, v gl. vlogi Jean Paul Belbondo, ob 17. in 19. uri.

1. novembra amer. italij. CS barvni film SE ZA NEKAJ DOLARJEV, v režiji Calvin J. Pagar, v gl. vlogi Giuliano Gemma, ob 17. in 19. uri.

2. in 3. novembra amer. barvni film V AVTOBUSU, v režiji Herry Booth, v gl. vlogi Reg Varney, ob 17. in 19. uri.

4. novembra amer. barvni film V ZEMLJI PALCKOV, v režiji Robert Stevenson, v gl. vlogi Walter Brennan, ob 15. uri.

4. novembra amer. barv. CS film KO OSEM ZVONOV ZAZVONI, v režiji Etienne Pirier, v gl. vlogi Anthony Hopkins, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVŽ

28. in 29. oktobra franc. CS barvni film BORSALINO, ob 18. in 20. uri.

29. oktobra amer. barvni risani film KNJIGA O DZUN-GLI, ob 10. uri.

30. in 31. oktobra amer. barvni film ESKADRILA SMRTI, ob 18. in 20. uri.

1. in 2. novembra ital. franc. barvni film MAČKA Z

DETETIMI REPI, ob 18. in 20. uri.

3. novembra amer. italij. CS barvni film SE ZA NEKAJ DOLARJEV, ob 18. in 20. uri.

4. novembra italij. barvni film 7 MASCEVANJ ZA 7 DOLARJEV, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

28. oktobra italij. CS barvni film VELIKA PUSTOLOV-SCINA SCARAMOUCOA.

29. oktobra amer. barvni film SIERA TORIDA.

4. novembra franc. CS barvni film BORSALINO.

Kino KRANJSKA GORA

28. oktobra amer. barvni film SIERA TORIDA.

29. oktobra italij. franc. barvni film MAČKA Z DEVETIMI REPI.

1. novembra franc. CS barvni film BORSALINO.

2. novembra amer. italij. CS barvni film SE ZA NEKAJ DOLARJEV.

4. novembra amer. barvni film ESKADRILA SMRTI.

Kino DELAVSKI DOM

28. oktobra amer. barvni risani film KNJIGA O DZUN-GLI, ob 17. uri.

28. oktobra angl. barvni film STANIMO SKUPAJ, ob 19. uri.

29. oktobra italij. CS film VELIKA PUSTOLOVSCINA SCARAMOUCOA, ob 19. uri.

1. novembra amer. barvni film ESKADRILA SMRTI, ob 19. uri.

4. novembra italij. franc. barvni film MAČKA Z DEVETIMI REPI, ob 19. uri.

Paul Belmondo, (na sliki) in Alain Delon sta glavna junaka v francoskem filmu BORSALINO. Film govori o avanturah in romantičnem prijateljstvu dveh zloglasnih francoskih banditov marsejskega podzemlja v letih med obema vojnama. Film je te dni na sporedu v kinematografih naše občine.

OBVESTILO

Hohej klub Jesenice obvešča vse otroke, ki so se vpisali v drsalno-hokejsko šolo, da bo sestanek otrok v nedeljo, dne 29. oktobra, ob 10. uri v sejni sobi na igrišču Podmežaklje.

Na sestanek so vabljeni tudi vsi tisti otroci, ki so že obiskovali drsalno-hokejsko šolo in letos še niso vključeni v nobeno od mladinskih moštev.

Na sestanku bo tudi možen naknadni vpis v 1. letnik drsalno-hokejske šole za vse tiste, ki so zamudili vpisni rok.

HK Jesenice

ZAHVALA

Dne 4. julija, na praznik dneva borca se je na območju Karavank izgubil Jakob Razinger star 71 let z Jesenic Tomšičeva cesta 69. Iskreno se zahvaljujemo vsem gorskim reševalcem, članom PD Javornik Koroška Bela, mladini ter organom javne varnosti — milicnikom ter drugim občanom, ki so ga več dni požrtvovalno iskali. Obenem naprošamo vse, ki so ga poznali in bi ga morda prepoznali, da nas čim preje obvestijo. Za vsako še tako majhno sporočilo o pogrešanem možu in očetu vam bomo hvaležni, kakor tudi vsem, ki so že doslej trudili in nudili kakršnokoli pomoč.

Zena Ivana in hčerka z družino

ZAHVALA

V zadnji letošnji izmeni smo letovali v počitniškem domu Železarne v Biogradu na morju, kjer smo preživeli nekaj lepih dni. Osebjem počitniškega doma in še posebej upravniku se zahvaljujemo za vso skrb in pozornost, saj so poskrbeli za naše prijetno počutje.

Vesela družba iz Javornika

ZAHVALA

Ob tragični in nenadni izgubi dragega moža, brata in očima

ALOJZA NOCA

se iskreno zahvaljujemo sosedom za pomoč v dneh težke izgube, vsem darovalcem vencev in cvetja. Zahvaljujemo se komunalnemu servisu za venec, pevcem DU Javornik za žalostinke, Francetu Trevnu za poslovilne besede ob odprtem grobu ter voznikom osebnih avtomobilov za prevoze. Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin na domu in ga spremljali na zadnji poti.

Zalujoči: žena Angela, Štefka z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob težki izgubi, ki je hudo prizadela našo družino, ob smrti žene in mame

MARIJE BALOH

roj. Planinc

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so nam v teh težkih dnevih stali ob strani in nam nudili vsestransko pomoč. Lepa hvala požrtvovalnim sosedom, zdravniku dr. Jensterlu za njegovo skrb in prizadevanje, še posebej pevskega zboru Jeklar iz Jesenic za poslovilne žalostinke. Iskrena hvala vsem darovalcem cvetja in vencev, gasilskemu društvu Mojstrana, društvu upokojencev in kolektivu Gorenjska oblačila z Jesenic.

Zalujoči: mož Pavel in hčerka Marinka z družino

OBVESTILO

Za dan mrtvih bo pihalni orkester Jeseniških železarjev igral žalostinke v počastitev vseh umrlih občanov in sicer: V torek 31. X. ob 16. uri na žalni komemoraciji na grobovih padlih borcev v NOV na pokopališču na Jesenicah.

V sredo 1. XI. na dan mrtvih:

- ob 9. uri na pokopališču na Jesenicah,
- ob 9.45 na pokopališču Koroška Bela,
- ob 10.15 pri spomeniku padlih borcev na Blejski Dobravi,
- ob 11. uri na pokopališču Blejska Dobrava.

Odbor

Odbor za delovno razmerje pri
ZAVAROVALNICI SAVA, PE JESENICE
Cesta Maršala Tita 16, Jesenice

razpisuje naslednje prosto delovno mesto:

ZASTOPNIKA

za sklepanje in kasiranje že obstoječih življenjskih in imovinskih zavarovanj na območju mesa Jesenic.

Pogoji:

- dokončana osemletka,
- znanje slovenščine,
- bivanje v kraju zaposlitve,
- veselje do terenskega dela.

Poskusno delo traja dva meseca. Izbrani kandidat bo sprejet na delo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Z ozirom na značaj dela (terensko) imajo prednost moški z odsluženim vojaškim rokom.

Lastnoročno napisano vlogo s kratkim življenjepisom, spričevalom o šolski izobrazbi, sprejema odbor za delovna razmerja zavarovalnice Sava PE Jesenice 15 dni po objavi.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem sprejemu prijav.

Hišni svet stolpnice na Plavžu, Jesenice, c. M. Tita 85, 87 in 89

iščejo

KURJAČA ZA CENTRALNO KURJENJE

Postrojenje je mehanizirano. Delo izmenično vsak drugi dan. Plača po dogovoru. Možna je tudi priučitev. Prijave pismene ali osebne na naslov: Hišni svet c. M. Tita 87, Jesenice, najkasneje do 10. novembra 1972.

Odbor

AVTOBUSNI VOZNI RED ZA DAN MRTVIH

NA DAN MRTVIH, 1. XI. 1972 bodo vozili avtobusi po naslednjih voznih redih:

I. V SREDO 1. XI. 1972

1. ODHODI — na pokopališče na Blejski Dobravi:

od bolnice:

6.03;	7.15;	7.45;	8.15;	8.45;	9.15;	9.45;
10.15;	10.45;	11.15;	12.00;	12.45;	13.30;	13.45;
14.00;	14.15;	14.30;	14.45;	15.00;	15.15;	15.30;
15.45;	16.00;	16.30;	17.00;	17.30;	18.00;	19.10;
21.10;						

s Koroške Bele:

8.30;	10.00;	11.00;	13.00;	14.00;	14.30;	15.00;
15.20;	16.00;	17.00;				

iz Podmežaklje:

9.15;	14.30;
-------	--------

2. ODHODI od pokopališča v smer:

Jesenice:

7.15;	7.45;	8.15;	9.15;	9.45;	10.15;	10.45;
11.15;	12.00;	12.45;	13.30;	14.00;	14.15;	13.30;
14.45;	15.00;	15.15;	15.30;	16.00;	16.30;	17.00;
17.30;	18.00;	18.45;	19.30;	21.30;		

Koroška Bela:

9.30;	10.30;	11.30;	13.30;	14.30;	15.00;	15.30;
16.30;	17.45;					

Podmežaklja:

10.15;	16.15;
--------	--------

II. CETRTEK 2. XI. 1972

z Jesenic:

8.20;	9.30;	14.03;	15.10;	16.30;	18.00;	19.10;
-------	-------	--------	--------	--------	--------	--------

od pokopališča:

8.40;	10.30;	14.55;	16.00;	16.30;	17.15;	18.15;
19.30;						

VIATOR
PE JESENICE

HOKEJ NA LEDU

Jesenice : Celje 17:2 (3:0, 7:1, 7:1)

V prvi tekmi letošnjega prvenstva so Jeseničani gostovali v Celju. Zaigrali so dobro in zaslužen visoko zmago. Celotna ekipa je zaigrala učinkovito in razbila zaprto igro domačinov. Kljub visokemu vodstvu Jeseničani niso popustili in ravno v dru-

gem delu srečanja dosegli največ zadetkov.

Gole za Jesenice so dosegli: M. Jan 3, Hafner 3, Mlakar 2, Beravs 2, F. Smolej 1, R. Smolej 1, T. Košir 1, S. Košir 1, Poljanšek 1, I. Jan 1 in Škerjanc 1.

bef

Kranjska gora : Olimpija 0:12 (0:3, 0:5, 0:4)

Mlada ekipa Kranjske gore je v ekipi Ljubljancov naletela na premočnega nasprotnika. Večji del srečanja so se le branili, junak srečanja pa je bil mladi vratar Zbontar, ki je moštvo rešil še hujšega poraza. Poraz po rezultatu sodeč izgleda morda visok, vendar pa je z ozirom na renomiranega nasprotnika, mlada ekipa Kranjske gore lahko z njim zadovoljna.

V soboto se bodo Kranjsko-

gorci prvič predstavili domačemu občinstvu, ko bodo nastopili proti ekipi beograjskega Partizana. Ob dobri podpori občinstva in dobri igri, bi morda mladi ekipi uspel podvig, ki bi bil velikega pomena v nadaljnji borbi za obstoj v prvi ligi. Ekipa Jesenic pa bo v nedeljo nastopila proti ekipi beograjske Crvene zvezde, kjer upamo, da nas bodo ponovno razveselili z dobro igro in učinkovitimi goli.

bef

Jesenice : Medveščak 7:1 (2:0, 3:0, 2:1)

V prijateljskem srečanju so se pred pričetkom prvenstva domačini srečali s tradicionalno neugodnim nasprotnikom. Po stari navadi so se gostje zelo dobro upirali naletom domačih, šele v drugem delu srečanja pa so domačini dokončno strli odpor gostov. Izredno igro je

pokazal drugi napad, v obrambi pa sta bila boljša Sašo Košir in Ivo Jan. Domačinom v prvi tretjini ni uspelo realizirati kazenskega strela, ki ga je izvajal Roman Smolej. Gole za Jesenice so dosegli: Hafner 3, Poljanšek 3 in Beravs 1.

bef

NOGOMET

Bohinj : Jesenice 1:2 (0:2)

V četrtek, 18. oktobra, so Jeseničani v zaostali tekmi 7. kola prvenstva NPG A skupine gostovali v Bohinju, kjer so proti istoimenskemu moštvu zmagali z rezultatom 2:1 (2:0).

Naši so po vodstvu 2:0 že v 12. minuti začeli podcenjevati domačine, kar bi se jim lahko kaj kmalu maščevalo. Domačini so v drugem polčasu zaigrali odlično in si ustvarili nekaj izredno lepih priložnosti za doseg gola. Na srečo tega niso znali izkoristiti, tako da je jeseniško moštvo le z veliko mero športne sreče uspelo osvojiti dve dragoceni točki in obdržati korak z vodečim na prvenstveni lestvici — moštvom Tržiča.

Gole za Jesenice sta dosegla: S. Rakovič in Karahodžić.

Naši fantje igrajo v soboto, 28. oktobra, v zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva doma z moštvom Lesc. Upamo, da bodo naši fantje to tekmo vzeli resno in zaigrali tako kot znajo ter za konec sezone pripravili ljubiteljem nogometa prijetno presenečenje z zmago nad tradicionalno neugodnim nasprotnikom moštvom Lesc. Tekma bo ob 14.15 uri.

V nedeljo, 29. oktobra, pa igrajo mladinci prav tako v zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva NPG za mladince z moštvom ALPLESA iz Železnikov. Tekma bo ob 10. uri na domačem igrišču Podmežakljo.

Š. B.

Zanimiva nogometna tekma na Ravnah

Referent za športno rekreacijo tov. Jenko nam je posredoval kratko informacijo o zanimivi prijateljski tekmi, ki so jo v soboto, 21. oktobra odigrali na Ravnah. Srečali sta se enajsterici delavcev, ki stanujejo v samskih domovih in so zaposleni v jeseniški in ravenski železarni. Tekma je bila zelo zanimiva in tudi borbena. Domača enajsterica je zmagala z rezultatom 3:0, naša ekipa pa je vse tri gole prejela v zadnjih desetih minutah igre. Povratno srečanje bo na Jesenicah v soboto, 18. novembra, če bodo ugodne vremenske razmere. V nasprotnem primeru pa so se dogovorili za prijateljsko srečanje v kroganju na asfaltu in šahu.

Pet novih košarkarskih sodnikov - pripravnikov

V četrtek se je na Jesenicah mudil zvezni sodnik za košarko inž. Milan Rus iz Kranja, ki je tudi sodniški inštruktor — izpraševalec.

Ob tej priložnosti je pet članov košarkarskega kluba Jesenice polagalo sodniški izpit za naziv sodnika pripravnika.

Teoretični del izpita so uspešno opravili že konec maja, za praktični del izpita pa so sodili tekmo mladinskih moštev Jesenice : Gorenjski vas. Tudi praktični del izpita so uspešno naredili, tako da ima sedaj košarkarski klub Jesenice pet mladih sodnikov, ki lahko sodijo vse prijateljske tekme, tekme gorenjske lige in tekme mladinskih ter pionirskih ekip.

Sodniški izpit so uspešno opravili: Franci Campa, Haj-

ro Muharemovič, Marjan Sršen, Branko Jeršin in Janez Babič.

Za ilustracijo naj napišemo, da so pred časom izpite

opravljali tudi v Kranju, kjer sta od petih kandidatov iz kranjske občine sodniški izpit uspešno opravila le dva kandidata. B. r.

ODBOJKA

Preteklo nedeljo so odbojkarji Jesenic igrali četrto tekmo v II. zvezni odbojkarški ligi v sezoni 72/73 z ekipo OK Maribor v Mariboru in jo izgubili z rezultatom 3:0 (-12, -3, -13). Srečanje ekip, ki sta bili po treh odigranih kolih še brez točke je bilo nezanemljivo in na nizkem nivoju. K tako slabi igri pa sta svoje doprinesla še sod-

nika, posebno še pomožni sodnik, ki je dobesedno vodil tekmo. Oslabljen jeseniška ekipa je izgubila vsa štiri srečanja in je še vedno brez točke.

V nedeljo imajo v gosteh ekipo OK Čajevac iz Banja Luke. Tekma bo ob 10. uri v telovadnici osnovne šole Tone Čufar. Prvega novembra bi se morala jeseniška ekipa doma pomeriti z ekipo OK Mladost za pokal Jugoslavije. V kolikor bo gostujoča ekipa pristala na preložitve bo srečanje v torek t. j. dan prej, ob 8. uri v telovadnici.

Zenska ekipa v postavi Čehajič, Pajer, Nemec, Filipaj, Mahnič, Toman, Lukek in Urbanc je gostovala v Novem mestu, kjer je odigrala zadnjo tekmo v jesenskem delu prvenstva in srečanje dobila z rezultatom 3:1 (-10, 10, 7, 16). Tekma je bila razburljiva in lepa, igralke Jesenic so igrale zelo požrtvovalno in tudi tehnično dobro. Zavedale so se, kaj jim manjka za doseg dobre uvrstitve in niso dovolile, da bi jim ekipa Novega mesta, ki je solidna in homogena ekipa odvzela tako zaželeni naslov. S to zmago so se Jeseničanke povzpele v jesenskem delu prvenstva na prvo mesto in so prvič v zgodovini jeseniške odbojke jesenske prvakine SRS. Na drugo mesto se je uvrstila ekipa SK Fužinarja ki ima isto število točk, vendar za set slabšo razliko, tretje pa je ekipa OK Maribora, ki ima tudi isto število točk, vendar pa zelo slabo set razliko. V nadaljevanju prvenstva 72/73 se obeta pomladi velika borba za naslov prvakinj Slovenije.

m

Košarkarsko tekmovanje gimnazijcev

V petek, 20. oktobra so v telovadnici jeseniške gimnazije dijaki četrtega a in prvega b razreda tekmovali v košarki. Zmagala je ekipa četrtega letnika z visokim rezultatom 78:18. Največ košev za zmagovalno ekipo je dosegel Vengust.

V prvem kolu šolskega tekmovanja so bile odigrane še preostale tekme. Rezultati so: 3a : 2b 94:54, 3b : 2a 50:54, 3c : 1c 114:40, 4b : 4c 100:20, 2c : 1a 34:80.

Br.

Jesenice : Radovljica 17:17

V soboto, 14. oktobra, so se v sedmi tekmi prve gorenjske rokometne lige igralci Jesenic pomerili na domačem igrišču za osnovno šolo z ekipo Radovljice. Jeseničani so nastopili brez dveh poškodovanih igralcev Ravliča in Geršaka.

Začetek igre je Jeseničanom obetal velik poraz. Po približno petnajstih minutah pri rezultatu 3:8 v korist Radovljice pa je pri Jeseničanih v igro stopil najboljši igralec Prešern, ki je bil zaradi službe zadržan. Jeseničanom se je to precej poznalo. Zelo dobro so zaigrali v napadu in obrambi in rezultat je bil kmalu izenačen 8:8. Do konca polčasa so potem popustili

in dovolili gostom iz Radovljice, da so jim zopet pobegnili za dva gola. Polčas se je končal z rezultatom 9:11 v korist gostov.

V drugem polčasu smo gledali precej izenačeno igro na obeh straneh. Jeseničani so Radovljivo dohiteli, potem pa sta se ekipi izmenjavali v vodstvu. Kakšne dve minuti pred koncem so jeseniški igralci vodili z rezultatom 17:16. Tedaj pa je sodnik Kuželj izključil našega igralca Rebolja, zaradi nepravilnega oviranja. Končni rezultat tekme je bil torej neodločen 17:17. Sodnik Kuželj iz Škofje Loke svoje delo ni opravił tako kot je treba.

Partizan (Tržič) : Jesenice 20:17

To nedeljo, 22. oktobra, pa so se v osmi tekmi prve gorenjske lige Jeseničani pomerili v Tržiču z ekipo Partizana, lansko leto imenovan Tržič B. Tekma se je pričela že ob pol devetih zjutraj pri temperaturi +1°C. Igralci so se v takem mrazu komaj ogreli do polčasa, med polčasom pa se jim je skoraj zanohtalo.

Domačini, ki so prišli dovolj zgodaj pred tekmo in se dobro ogreli, so kmalu povedli že z rezultatom 4:1. Vendar so jih jeseniški igralci pri rezultatu 6:6 že ujeli. Do konca polčasa smo na obeh straneh videli še po dva zadetka in tako se je polčas končal neodločeno 8:8.

V drugem polčasu sta se nekaj časa ekipi menjavali v vodstvu. Na obeh straneh smo videli nekaj dobrih akcij in tudi obramb vratarjev. Vse to smo gledali do rezultata 16:16. Tedaj pa so v ekipi Partizana nastopili hkrati

vsi igralci Tržiča A, ki so bili prijavljeni za njihovo drugo ekipo. Dosegli so tri zaporedne zadetke in našim ni preostalo nič drugega kot, da se še naprej čim bolj borijo. Vendar jim je do konca uspelo samo še enkrat zatresti mrežo prvega vratarja Tržiča A. Končni rezultat tekme je bil 20:17 v korist Partizana in Tržiča. Sodnik Bernard iz Kranja je svoje delo opravił zelo slabo.

Pri naših igralcih lahko pohvalimo skoraj vse, saj so se borili hkrati proti ekipi Partizana in njeni prvi ekipi Tržiča A, ki igra v slovenski conski ligi ter proti mrazu. Najbolj se je izkazal zopet Prešern, poleg njega pa še poškodovani Geršak in Brejc.

V zadnjem devetem kolu prve gorenjske rokometne lige se bodo igralci Jesenic pomerili z ekipo Zabnice in to v soboto, 28. oktobra, ob 15.30 na domačem igrišču za osnovno šolo.